

Ku-Klux-Klan jako příklad militantní rasistické organizace

Bakalářská práce

Studijní program:

B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obory:

Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání

Autor práce:

Michaela Vaňková

Vedoucí práce:

PhDr. Jana Jetmarová, Ph.D.
Katedra filosofie

Zadání bakalářské práce

Ku-Klux-Klan jako příklad militantní rasistické organizace

Jméno a příjmení: **Michaela Vaňková**
Osobní číslo: P18000458
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obory: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání
Zadávací katedra: Katedra filosofie
Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

Autorka se v předkládané práci bude zabývat problematikou Ku-Klux-Klanu jako militaristické a rasistické organizace. Popíše historický vývoj organizace s ohledem na jeho jednotlivé fáze, analyzuje její strukturu, politické cíle a ideologii. Problematiku zasadí do historického a kulturně společenského kontextu jižních států USA, bude si všímat politických, ekonomických i náboženských vlivů, které přispěly k formování organizace. Teoreticky zvolené téma zařadí do širšího kontextu rasismu a rasisticky orientovaných extremistických hnutí. Autorka bude postupovat v souladu s pokyny vedoucí práce a bude text pravidelně konzultovat.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

BLAŽEK, Vladimír. Dějiny, rasa a kultura: sborník příspěvků z interdisciplinárního symposia o problematice ras. Plzeň, 2005. 1. vyd. ISBN 9788090341241. BUDIL, Ivo T. Úsvit rasismu. Vyd. 1. Praha: Triton, 2013, 827 s. ISBN 978-80-7387-630-2. FREDRICKSON, George M. Rasismus: stručná historie. Překlad VeronikaMATYSOVÁ. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB art, 2003. 157 s. ISBN 9788073411244. GOULD, Stephen Jay. Jak neměřit člověka: pravda a předsudky v dějinách hodnocení lidské inteligence. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 1998. 436 s. Edice 21, sv. 13. ISBN 9788071061687. KENNEDY, Stetson. Sám proti Ku klux klanu. Praha: Svobodné slovo-Melantrich, 1955. 274 s. MACHALOVÁ, Tatiana. Lidská práva proti rasismu. Vyd. 1. Brno: Doplněk, 2001, 263 s. ISBN 80-7239-099-6. MACLEAN, Nancy. Pod maskou ušlechtilosti: Ku-klux-klan po první světové válce. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2007. 357 s. ISBN 9788073811051. VEGRICHTOVÁ, Barbora. Extremismus a společnost. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2017. 319 stran. ISBN 9788073806651

Vedoucí práce: PhDr. Jana Jetmarová, Ph.D.
Katedra filosofie

Datum zadání práce: 8. července 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 30. června 2021

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. David Václavík, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

19. dubna 2022

Michaela Vaňková

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala své vedoucí bakalářské práce PhDr. Janě Jetmarové, Ph.D. za vstřícný přístup a pomoc při mém zpracovávání práce, za její zkušené rady, věcnou kritiku a zpětnou vazbu, která mi byla poskytována během celého procesu psaní této práce.

Poděkování patří i mé rodině a blízkým, kteří mi byli psychickou oporou v těžších chvílích v průběhu celého studia.

Anotace

Tato práce čtenáři přibližuje fungování militantní organizace Ku-Klux-Klan. Téma je zasazeno do širšího kontextu politického extremismu a rasismu. Text si všímá historických fází vývoje organizace a měnících se motivací a principů fungování. Zároveň popisuje sociální hierarchii v organizaci a představuje její nejvýznamnější lídry. V práci nalezneme i svědectví lidí, kteří se s Ku-Klux-Klanem setkali tváří v tvář, ať už byla důvodem snaha ukončení činnosti organizace, či podat co nejpřesnější svědectví v rámci profesního přesvědčení.

Klíčová slova

rasismus, rasa, rasová teorie, pravicový extremismus, Ku-Klux-Klan, násilí, čistota rasy

Annotation

This work brings the reader closer to the workings of the Ku-Klux-Klan militant organization. The theme is set in a broader context of political extremism and racism. The text notes the historical stages of the organization's evolution and changing motivations and operating principles. It also describes the social hierarchy in the organization and represents its most important leaders. The work also finds testimonies from people who met face-to-face with the Ku-Klux-Klan, whether the reason was to try to shut down the organization or to give the most accurate testimony within the framework of professional beliefs.

Keywords

racism, race, racial theory, right-wing extremism, Ku-Klux-Klan, violence, purity of race

Obsah

Úvod	10
1 Historie rasové teorie	11
1.1 Rasové teorie a školy	12
2 Historie rasismu	15
2.1 Moderní rasismus.....	16
2.2 Antisemitismus	17
2.3 Rasismus v USA	19
3 Extremismus.....	21
3.1 Pravicově orientovaný extremismus.....	22
4 Ku-klux-klan	23
4.1 Historie Ku-klux-klanu	23
4.1.1 První fáze.....	23
4.1.2 Druhá fáze	25
4.1.3 Třetí fáze.....	28
4.1.3.1 Teroristické útoky během 3. fáze KKK	35
4.1.4 Klan současnosti.....	38
4.1.4.1 Násilné chování KKK vůči Afroameričanům.....	43
4.2 Náboženství a ideologie.....	45
4.3 Symbolika	46
4.4 Terminologie.....	48
4.5 KKK v České republice	49
Závěr.....	51
Seznam literatury	52

Seznam použitých zkratek

apod. a podobně

atd. a tak dále

s. strana

tzv. takzvané

např. například

Úvod

Tato práce si klade za cíl čtenáři přiblížit militantní extremistickou organizaci Ku-Klux-Klan v kontextu jejího historického vývoje. Práce zmiňuje významné milníky ve vývoji organizace, jednotlivé fáze vývoje a její hlavní představitele. Zároveň se věnuje struktuře organizace a jejím politickým cílům na pozadí společensko-kulturní situace v USA.

Práce si všímá širšího ideového pozadí, z něž Ku-Klux-Klan vyrůstá, proto se v úvodní části podrobně věnuje konceptům rasismu a extremismu. V kontextu globálních procesů se dnes můžeme setkat s lidmi z celého světa, tedy se zástupci všech fyziologických typů a etnik, což může budít nejistotu z neznámého a dát prostor předsudkům. Vizuální odlišnosti jednotlivých lidí jsou tak ve středu zájmu pozorování každého člověka. Právě tato skutečnost mě inspirovala k výběru tématu, protože i ve svém okolí slyším názory založené na předsudcích více než ty založené na zkušenostech.

Hlavní téma práce, organizace Ku-Klux-Klan, je rozpracované chronologicky dle jednotlivých fází. Každá fáze má svá specifika vzhledem k proměně společensko-kulturní situace a politickým, ekonomickým i náboženským vlivům. Text je postaven primárně na svědectvích osob, které měly s organizací osobní zkušenost. Stetson Kennedy celý život bojoval za odhalení praktik Klanu a jeho dílo obsahuje popis fungování organizace z pohledu člena Klanu. Naopak Katarzyna Surmiak-Domańska informuje o činnostech Klanu na základě rozhovorů s jednotlivými členy.

Cílem práce je podat ucelený obraz organizace Ku-Klux-Klan: popsat jednotlivé fáze jejího vývoje, její fungování, vnitřní strukturaci a povinnosti členů, zároveň text přináší reálné příběhy lidí, kteří měli s aktivitami Klanu přímou zkušenost.

1 Historie rasové teorie

Slovo rasa bylo historicky chápáno jako skupina lidí stejné genealogické linie.¹ Ve smyslu moderním se začalo uvádět od roku 1835 a jeho význam se posunul, jak lze vyčíst z šestého vydání *Dictionnaire de l'Académie Française*, na skupinu lidí žijící ve stejné zemi a vyznačujícími se podobnými fyzickými rysy.²

Před teorií evoluční se setkáváme se dvěma formami vzniku a vývoje lidstva, monogenismem a polygenismem. Monogenismus, teorie opírající se o křesťanskou teologii, tedy o vznik a vývoj lidstva z prvotního páru Adama a Evy, vyvrací nerovné postavení lidí. Všichni lidé mají společného předka a jejich odlišnosti jsou přisuzovány adaptaci na rozdílné podnebí, ve kterém se vyskytují. Tyto adaptivní rysy byly pokládány za flexibilní, nastala jejich změna při změně podnebí. Neshoda panovala v době, za kterou se změna adaptace projeví, a proto fixace odlišných rysů nebyla dokázána a zastánci monogenismu ji tak nepřipouštěli.³

Polygenismus, druhá forma předcházející evoluční teorii, se výrazně lišil. Jeho myšlenky se objevovaly již v renesanci, ale nahrazovat monogenismus začal až s příchodem osvícenství. V této formě došlo k odklonu od křesťanské teologie, proto byla tato teorie také hůře přijímána. Za vznikem lidstva nestojí jeden pár, Adam a Eva, ale různé páry, tedy různí „Adamové a Evy“. S různými předky není platná rovnost všech lidí, a může tak dojít snadněji k hierarchickému uspořádání dle příslušnosti k dané „rase“. Skupina většiny se cítila být v hierarchii výš, a to bylo důvodem pro zotročování menšinových skupin. Kritikem polygenismu byl E. Serres, který se vyslovil proti druhové rozdílnosti lidí ve srovnání s druhovou rozdílností koně, osla a zebry. Jeho výzkum ale připouštěl nerovnost ras, a to dle vzdálenosti mezi pupkem a penisem. Mongolové jsou tak na úrovni bílých adolescentů a černoši na úrovni bílých dětí.⁴

První klasifikaci lidstva do jednotlivých ras představil F. Bernier roku 1684, na něho navázal na počátku 18. století W. Leibnitz a D. Hume. Každý z nich měl mírně odlišnou klasifikaci a pojmenování jednotlivých ras, ale všichni se shodli na jednom, a to na podřadnosti černochů. Významným pokračovatelem byl C. Linné, jehož pojem

¹ BUDIL, I. Historické proměny rasové teorie a ideologie. In: *Dějiny, rasa a kultura*. 1. vyd. Plzeň: Katedra antropologie, Filosofická fakulta, 2005. s. 9.

² Tamtéž, s. 10.

³ GOULD, S. *Jak neměřit člověka*. 1. vyd. Praha: NLN, s. r. o., 1998. s. 64.

⁴ Tamtéž, s. 65.

odrůda nahradil G. Buffon pojmem rasa. V díle *Essay upon the Original and Nature of Government* z roku 1672 se W. Temple vyjádřil tak, že otroctví se nevyvinulo z rasismu, ale naopak. Staví to na argumentu chronologie událostí. Evropané nejdříve poznali odlišnosti afrických a amerických obyvatel a poté je zbavili určitých práv pomocí své nadvlády a došlo k zotročení. E. Long rozdělil rod Homo na tři druhy v roce 1774 ve své knize *History of Jamaica*, a to na Evropany a příbuzné populace, orangutany a černochoy, kde černoši byli po mentální stránce blíže orangutanům, než k Evropanům. Dokonce stál za názorem, že míšenci černochoů a bělochoů musí být sterilní, vzhledem k Buffonovu kritériu křížení druhů. Roku 1859 vychází kniha Charlese Darwina *O původu druhů*, která představuje evoluční teorii na základě přírodního výběru. Srozumitelnost knihy pomohla rozšíření mezi velký počet lidí, přijetí bylo ovšem komplikované. Dílo zpochybňovalo boha jako stvořitele světa, a proto zvláště u církve a u konzervativních vědců došlo k velkému pobouření.⁵

Dle Michaela Foulcaulta nelze oddělit rasovou teorii od rasové ideologie, ačkoli je třeba tyto dva termíny nezaměňovat. Rasová ideologie využívá klasifikaci lidstva k prosazení, vyzdvižení jedné skupiny nad ostatní, ke znevýhodnění určité skupiny ve spodní části hierarchie, ať už ze sociálního, ekonomického či politického pohledu. Rasová teorie se vyskytuje vždy v kontextu ekonomickém či politickém, stává se tak neoddělitelně součástí rasových ideologií. Klasifikace lidí do určitých skupin však není produktem nových dějin, na výzdobě staroegyptského hrobu, která je stará už tři a půl tisíce let, můžeme vidět vyobrazení čtyř fyzicky rozdílných typů lidí: Rot (červený), Namu (žlutý), Nahsu (černý) a Tamhu (bílý).⁶

1.1 Rasové teorie a školy

Dílo Charlese Darwina z roku 1859 bylo základem mnoha rasových ideologií, ačkoli některé výsledky interpretace oficiálního textu byly velmi radikální, až vytržené z kontextu díla, a autor se od nich distancoval. Vědecký podklad zapříčinil lehčí manipulovatelnost s lidmi, kteří výsledným ideologiím věřili.⁷ Tato podkapitola tak vyzdvihne tři hlavní teorie a školy, které se formovaly v 19. století a odkazují se na Darwinovo dílo.

⁵ BUDIL, I. *Úsvit rasismu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2013. s. 625.

⁶ BUDIL, I. *Jitro Árijců*. 1. vyd. Praha: Triton, 2009. s. 14.

⁷ SAX, B. *Zvířata ve Třetí říši*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2003. s. 53.

První teorií je sociální darwinismus, který aplikuje výzkum vývoje živočišných druhů na lidskou společnost. Teorie pracuje s přístupem, kdy se jedinci sami vytrídí dle svých adaptačních schopností a síly, a následně přežijí jen ti nejsilnější. Tato teorie odsuzuje altruismus a milosrdenství, jelikož je to proti chodu přírody a společnost by tím mohla zdegenerovat. Na společenský vývoj jako na soutěž nahlíželi myslitelé už v 17. století, nejznámějšími jsou filozof T. Hobbes, s jeho výrokem *homo homini lupus* – člověk člověku vlkem, a ekonomové S. Smith a T. Malthus. První autor zabývající se přírodní selekcí v lidské populaci byl H. Spencer v knize *Progress: its Law and Cause* z roku 1857, která vyšla dva roky před knihou Ch. Darwina.⁸

Antroporasová škola využila Darwinovo pojetí vývoje živočichů pro aplikaci na jednotlivé rasy. Diferenciace ras má svůj důvod, ta „nejlepší“ rasa má právo být v hierarchii nejvýše a rozhodovat o rasách nižších. A. de Gobineau charakterizoval základní strukturu této školy ve svém díle *Esej o nerovnosti lidských ras* již v roce 1853 a uvedl, jakožto běloch, bílou rasu jako tu nejlepší. Lidé se do ras klasifikovali podle daných, nejčastěji fyzických, rysů, které jsou buď úplně odlišné, nebo v rozdílných kvalitách. Podle A. de Gobineaua spočívají nedostatky černé rasy v omezeném intelektu a emoční nestabilitě, proto není schopna dosáhnout mravní dokonalosti. Naopak nadprůměrně vyvinutí mají především čich a chuť. Nedostatky rasy žluté spočívají v apatii, příliš malé fantazii, špatné schopnosti teoreticky uvažovat, málo vyvinuté fyzické zdatnosti a pevnému vztahu k materiálním věcem. Nejlepší rasou jsou běloši pro svou energičnost a inteligenci, fyzickou zdatnost a kladný vztah k řádu spolu se schopností organizace. Z těchto základních myšlenek vycházelo mnoho myslitelů ve svých teoriích, včetně H. Chamberlaina.⁹

Poslední zde uvedená škola je škola eugenická. Tato škola usiluje o dokonalého člověka, což je cíl geneticko-lékařského programu. To je důvodem mnoha experimentů na člověku, které často končily i smrtí. Jako otec eugeniky je považován Darwinův bratranec F. Galton, který rozlišoval eugeniku negativní a pozitivní. Negativní eugenika měla redukovat nežádoucí a patologické rysy, zatímco pozitivní měla za cíl podpořit

⁸ BUDIL, I. *Mýtus, jazyk a kulturní antropologie*. Praha: Triton, 2003, s. 114.

⁹ BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti* [online]. Olomouc, 2011 [cit. 2021-02-27]. s. 17-18. Dostupné z: https://theses.cz/id/hlsyjk/DP_Blinkova.pdf. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Mgr. David Hampl, Ph.D.

rozvoj rysů žádoucích.¹⁰ Jedním z hlavních nástrojů negativní eugeniky byla sterilizace, která až do roku 1929 neměla ve světě žádné platné legislativní povolení. První zemí s povolenou sterilizací za eugenickým cílem dokonalého člověka bylo Dánsko, v roce 1934 se přidalo Norsko a rok poté Finsko a Švédsko. Praktiky eugenického bádání vyústily v holocaust, během kterého zemřelo podle oficiálních čísel přes 6 milionů lidí, neoficiální čísla se ovšem výrazně liší.¹¹

¹⁰ BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti*, s. 20.

¹¹ KRIEGERBECKOVÁ, J. Human Betterment - pokus o biologické zdokonalení lidské rasy. In *Biologická a sociální dimenze člověka*. Ústí nad Labem: Dryada, 2006. s. 89.

2 Historie rasismu

Význam pojmu rasismus je definován v Sociologické encyklopedii jako „nepřátelský postoj vůči příslušníkům jiné rasy nebo etnika lidově považovaného za rasu.“¹² Rasismus je z pravidla založen na předsudcích a znevýhodňuje menšiny, které mají výrazně odlišné rysy. V krajních případech přerůstá v ideologický systém, který společensky terorizuje vybranou menšinu. Rasismus je často spojován s otrokářstvím, již v antice se za otroky považovali Thrákové, kteří byli odlišní svými rudými vlasy.¹³ Argumentem pro otrokářství byly i výroky Aristotela o přirozenosti otroctví, žádné hospodářství by se, podle jeho slov, neobešlo bez otroků. Dle Aristotela jsou lidé rozděleni na dominantní a submisivní, někteří lidé se cítí lépe, pokud je někdo vede a nemusí se rozhodovat sami. Stejně tak se lidé liší svými fyzickými předpoklady, ne každý je psychicky i fyzicky dostatečně zdatný na celodenní práci v hospodářství. O rasové klasifikaci nebyla ovšem žádná zmínka. Otroek, jakožto člověk, který ovládá určitý nástroj, aby byla práce vykonána, patří k onomu nástroji stejně jako nástroj majiteli. Sám Aristoteles přiznává, že by nebylo třeba otroků, kdyby se práce zvládla vykonávat sama. Otroek je stejně jako nástroj přirozenou součástí domácnosti, nenáleží sám sobě, ale majiteli.¹⁴ Otrokem se člověk nemá stát pro své viditelné, fyziologické, odlišnosti, ale kvůli duševním dispozicím. Lidé se tak dělí na otroky a svobodné na základě jejich schopností a předností, proto je správné, aby otroci pracovali pro svobodné, jelikož je to jejich přirozenost. Je ovšem nutno oddělit otroky z přirozenosti a otroky, kteří být otrokem nechtějí, ale jsou donuceni, například jako důsledek porážky ve válce.¹⁵ Aristoteles se tak opírá o jakési vrozené vlastnosti jednotlivce, ale i skupiny. Evropané jsou dle jeho názoru velmi odvážní, ale chybí jim rozumové a umělecké schopnosti, jsou tak svobodní, ale neumí si podmanit své sousedy. Asijské národy jsou na tom opačně, rozumu i uměleckého citění mají dostatek, ale chybí jim odvaha a to je důvod jejich častého zotročování. Řekové, díky poloze mezi výše zmíněnými, mají to nejlepší z obou, a proto jsou těmi nejlepšími pro správu všech národů.¹⁶

¹² Rasismus. In: *Sociologická encyklopedie*. [online]. 2017 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Rasismus>

¹³ BUDIL, I. *Úsvit rasismu*, s. 628.

¹⁴ PRÁŠILOVÁ, I. *Diskuse o instituci otroctví ve starověkém Řecku*[online]. Hradec Králové, 2015 [cit. 2021-03-18]. s. 45. Dostupné z: <https://theses.cz/id/0ru3aj/STAG68673.pdf> Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D.

¹⁵ PRÁŠILOVÁ, I. *Diskuse o instituci otroctví ve starověkém Řecku*, s. 46.

¹⁶ PRÁŠILOVÁ, I. *Diskuse o instituci otroctví ve starověkém Řecku*, s. 48.

Během 12. a 13. století započalo nepřátelské chování křesťanů vůči Židům, což přetrvávalo jako významný problém až do 20. století. Počátek masového vraždění Židů je datováno spolu s první křížovou výpravou, tudíž do roku 1096. Nejednalo se o začátek nenávisti vedoucí k pozdějšímu holocaustu, ale Židé dostali na výběr: buď smrt, nebo pokřtění.¹⁷ Rasistický projev vůči Židům spočíval mimo jiné v odebrání některých práv, například při přijímání do světských i církevních uskupení se musel člověk prokázat certifikátem o jeho původu, přijetí „cizí“ víry tak nebylo vítězstvím. Aneb jak popsal L. Poliakov myšlení Španělů v souvislosti s konvertity: „Židé jsou špatní od přírody, nejen kvůli své víře.“¹⁸ Do moderních dějin vydrželo stereotypní spojení menšin a jejich zotročení pro špatné charakterové vlastnosti typu lenost, sklon ke lhaní, nesamostatnost nebo opilství. Tento stereotyp vychází z konceptu *sambo*, jakožto charakter „druhorozeného syna“.¹⁹

Stereotypizace se projevila i při zámořských cestách. Na konci 15. století potkal Kryštof Kolumbus několik kmenů Indiánů, na které nahlížel podle jejich reakcí jako na typického Evropana. Děлил je na dva póly, první typ lidí byli „děti přírody“, kteří jsou přátelští a vnímaví, a druhý typ byli naopak velmi nepřátelští kanibalové, které je třeba usměrnit silou, ba dokonce popravit. Následovala dlouhá diskuse, zda mají Indiáni vůbec rozum a zda je tedy možné považovat za lidi.²⁰

2.1 Moderní rasismus

Chápání rasismu z pohledu dnešního, kdy je odlišujícím rysem barva kůže, je člověku vlastní od 16.-17. století kvůli vzájemné interakci lidí s rozdílnými rysy. Pro toto období je výrazná role Španělska, které svým postojem hraje klíčovou roli v přechodu ze středověké netolerance založené na náboženství na moderní rasismus.²¹ Otroci se dostali do centra obchodu jako pracovní síla, Evropané si je vybírali na trzích, odkud si je odvezli svázané a s okovy. Špatné svědomí Evropanů se projevuje hlavně na strachu, který byl důvodem pro neustálou potřebu mít u sebe zbraň pro případnou ochranu při vzpouře svých otroků.²²

¹⁷ FREDRICKSON, G. *Rasismus*. 1. vyd. Praha: BB/art, 2003, s. 28-29.

¹⁸ Tamtéž, s. 37.

¹⁹ BUDIL, I. *Úsvit rasismu*, s. 628.

²⁰ FREDRICKSON, G. *Rasismus*, s. 38-39.

²¹ FREDRICKSON, G. *Rasismus*, s. 52-53.

²² BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti*, s. 38.

Otec fyzické antropologie, J. F. Blumenbach, označil ve svém díle *On the Natural Varieties of Mankind* z roku 1776 všechny lidi za jedince téhož druhu a jednotlivé kategorizace bral jako abstraktní či ideální typy jednoho druhu, nikoliv za nespojité celky. Jeho klasifikace dělí lidi do 5 jednotlivých skupin, kavkazská, mongolská, etiopská, americká a malajská, které byly vytvořeny na základě specifických fyzických rysů, odmítal dělení dle intelektu či morality a vytyčil se proti přiřazení Afričanů k opicím.²³ Prvním důležitým krokem ke zrodu rasismu tak bylo zasazení člověka ke zvířecím druhům, které se také klasifikují do určitých skupin dle fyziologických odlišností. Do popředí rozdílů nemůžeme stavět jen barvu pleti, ale i stavbu těla a tvar lebky. Hlavním problémem ovšem bylo lpění na předsudcích spojených s fyzickými odlišnostmi a s nevědeckými poznatky o jejich intelektu.²⁴

Na konci 18. století bylo otroctví silně zpochybňováno a v nových severních státech USA po boji za nezávislost postupně i rušeno. V jižních státech ale situace nebyla stejná, množství plantáží s bavlnou, nejvíce exportovanou plodinou, bylo potřeba obdělávat, ideálně levnou pracovní silou. V posledních letech 18. století bylo otroctví zrušeno i ve všech francouzských koloniích. Když se k moci dostal Napoleon, bylo opět otroctví hojně obnovováno, a byly dokonce schváleny nové diskriminující zákony pro všechny francouzské kolonie. Británie proti otroctví stále bojovala a stala se tak první zemí, kde bylo i oficiálně zrušeno. Tématem 19. století je monogenismus a polygenismus. Hlavně ve Francii je silné zastání polygenismu, nejednotného druhu lidí, černoši jsou opět stavěni mimo lidský druh a jeho dřívější přidružení je označeno za omyl.²⁵

2.2 Antisemitismus

Postavení Židů se v Evropě v 17.-18. století výrazně změnilo. Od předchozí nenávisti se vztah k nim začal zakládat na toleranci, ačkoli na některých místech byl antisemitismus stále velmi znatelný. Hlavním odpůrcem osvícenského univerzalizmu byl J. Herder, stoupenec nacionalismu v 19. století. Odlišnosti lidí hledal v jejich rozdílných kulturách a zahraniční vlivy na kulturu doporučoval omezit na maximum. Židé tak byli považováni za parazitující národ na národu jiném, tudíž se museli

²³ FREDRICKSON, G. *Rasismus*, s. 52-53.

²⁴ Tamtéž, s. 53.

²⁵ FREDRICKSON, G. *Rasismus*, s. 57-58.

rozhodnout, zda se stát plnoprávními Němci, či odejít. Frankfurtský sněm byl neúspěšným pokusem liberálně sjednotit Německo, roku 1849 se mu povedlo protlačit zákon, který by Židům poskytl občanská práva. Bohužel vlivem protestů byl opět zrušen hned roku 1850. V posledních třech desetiletích 19. století na tom bylo ekonomické postavení Židů nakonec velmi dobře. Práva měli sice omezená, záleželo na jejich individuálním přizpůsobení, ale až 80 % Židů patřilo do buržoazie. Právě kvůli tomuto silnému vlivu Židů začaly obavy německého obyvatelstva z jejich rostoucí moci. Obava z výměny rolí rostla a antisemitismus se mezi německými obyvateli upevňoval.²⁶ Židé se dělili na bohatší část, například lékaře, učitele nebo rabíny, a naopak velmi chudé jedince, kterých bylo podstatně více. Stále byli obviňováni z různých neduhů, z lenivosti, neschopnosti, z alkoholismu a sexuálního obtěžování, dokonce i z rituálních vražd.²⁷

Nejtěžší formu antisemitismu prosadil A. Hitler v první polovině 20. století, což můžeme vidět na jeho citátu: „*Antisemitismus z ryze citových důvodů najde svůj poslední výraz ve formě pogromů. Rozumový antisemitismus však musí vést k plánovitému a zákonnému potření a odstranění výsad Žida, jež má na rozdíl od ostatních cizinců, kteří mezi námi žijí. Jeho posledním cílem musí ale nezvratně být odstranění Židů jako takových.*“²⁸ Ve své knize *Mein Kampf* se o Židech vyjadřuje jako o parazitech, jako o něčem horším než byl mor. Další z jeho myšlenek vedla k posílení čisté rasy v rámci eugeniky pomocí manželství v raném věku, kvůli vymýcení syfilisu a kvůli eugenickému cíli podpořit árijskou rasu hlavně kvantitou. S tím se pojí i jediná vhodná role žen dle nacistických ideologií, a to role matky. Funkce na vyšších pracovních pozicích byly ženám dokonce zakázány. Nacisté začali skoro okamžitě pronásledovat a terorizovat Židy, následně je začali posílat do koncentračních táborů a antisemitismus se stal součástí každodenního života, dokonce i výuky. Čistotu krve rozhodovali předci jedince. Pokud měl oba rodiče židovského původu, byl to Žid, ale pokud měl jen jednoho rodiče židovského původu, byl to míšenec prvního stupně. Jedinec byl označen za míšence druhého stupně v případě, kdy byl jedním z jeho prarodičů Žid. Toto označování bylo detailně vyloženo v norimberských zákonech,

²⁶ Tamtéž, s. 61.

²⁷ Tamtéž, s. 66.

²⁸ JÄCKEL, E. *Hitlerův světový názor: projekt jedné vlády*. Praha: Nakladatelství Paseka, 1999, s. 48.

kteře pracovaly se všemi možnými variantami míšení. K účelu koncentračních táborů se Hitler vyjádřil jasně: „*Musíme být naprosto nemilosrdní! A pokud jde o naši tvrdost a nesmiřitelnost, není možné si připouštět žádné výčitky svědomí. [...] Na žádný sentiment teď není čas. Nechci přeměnit koncentrační tábory jen v další věznic. Nejefektivnějším nástrojem je teror a já se o něj nepřipravím jenom proto, že se pár idiotských buržoazních změkčičů bude cítit dotčeno.*“²⁹ V koncentračních táborech tak umíraly desetitisíce lidí do poslední chvíle, než byly osvobozeny. Na lidech byly vykonávány i různé experimenty v rámci biologických pokusů pro vyvinutí nejkvalitnějšího člověka, které často končily smrtí. Lidé umírali při práci, z hygienických podmínek, nedostatku jídla, spánku, atp. Příkaz zahladit stopy před osvobozením táborů tak znamenal nechat vybouchnout plynové komory a zničit veškeré dokumenty vězňů, kvůli čemuž jsou oficiální zprávy o počtu úmrtí velmi nepřesné.³⁰

2.3 Rasismus v USA

Od 17. století se v amerických koloniích vyskytují černí otroci, jejichž pozice vyplývala ze způsobu jejich příjezdu do kolonie. Černoši mohli být jak otroky, tak například sluhy ve větších rodinách s lepším postavením, ale i svobodnými muži, kteří ovšem měli omezená práva ve srovnání s bělochy. Z otroctví se mohli i vykoupit nebo mohli být propuštěni za službu armádě, ale jejich postavení se nezměnilo na rovnoprávné s bělochy, i nadále byli právně znevýhodněni. Černí obyvatelé, kteří nebyli otroky, se nejčastěji věnovali různým řemeslům nebo farmaření. Po zakázání dovozu otroků v roce 1808 se zvedla cena těch, kteří už v zemi byli. Otroci pracovali převážně na plantážích, kde se pěstovala bavlna, po které byla především z Anglie velká poptávka. V roce 1865 bylo zrušeno otroctví v USA, ale nelze mluvit o žádné rovnoprávnosti. Problémy se ovšem netýkali pouze černochoů, ale i původních obyvatel a různých přistěhovaleckých skupin. V této době se objevuje Ku-klux-klan, který byl téhož roku založen v Tennessee. Skupina bělochů, většinou z Skotska, se rozhodla vzít budoucnost nadřazenosti bílé rasy do svých rukou a ukázat tak černochoům jejich místo ve společnosti. Někdy stačilo zastrašování, jindy ale pomocí psychického i fyzického teroru brali životy. Jako výhrůžku a demonstraci své nadřazenosti používali běloši veřejné lynčování, které nebylo nijak trestně stíháno. Z lynčů vznikaly fotografie,

²⁹ HUGHES, M.; MANN, Ch. *Hitlerovo Německo: život v období Třetí říše*. Praha: Nakladatelství Columbus, 2002, s. 103.

³⁰ BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti*, s. 78-80.

ale i pohlednice, kterými se lidé chlubili ostatním. Proti tomuto hnutí tvrdě vystoupil tehdejší prezident U. S. Grant, který ho právně zakázal v roce 1871, ale to nezapříčinilo zastavení činnosti hnutí či jeho rozpadu.³¹ Útlak byl ve všech sférách veřejného i osobního života, v roce 1896 se dostal černochoch H. Plessy před nejvyšší soud za to, že odmítl opustit vagon určený pro bílé obyvatele. Veřejné lynčování se stalo jakousi zábavou, mezi lety 1890 a 1899 bylo tak veřejně týráno nebo zavražděno celkem 187 osob.³² Černošská část obyvatel se kvůli nepříznivé situaci ve společnosti odebrala do nefrekventovaných a opuštěných částí měst, kde žili ve velmi špatných hygienických podmínkách. Tím ale nepokoje nepřestaly, což dosvědčuje příběh černošské švadleny z roku 1955, která byla po dlouhé pracovní směně zatčena v autobuse jen proto, že neuvolnila sedadlo pro spolucestujícího bílé pleti. Tento incident opět vyvolal velký rozruch ve společnosti. Díky tomu se dostalo černošské obyvatelstvo do povědomí, jelikož začal velký „autobusový bojkot“, který snad jako první soudní případ skončil v jeho prospěch. Nepokoje ale nepřestaly a černoši byli ignorováni v restauracích a bití v kostelech. Pochod za lidská práva v srpnu 1963 je známý pro výrok M. L. Kinga: „*Mám takový sen, že synové někdejších otroků a synové někdejších otrokářů se jednoho dne na rudých kopcích Georgie dokážou společně sesednout ke stolu bratrství.*“³³ To spustilo pomalé prosazování práv černochochů a jejich snahu o postupné začleňování. Šedesátá léta byla ale ve znamení bouřlivých nepokojů, rabování a rasových útoků. Otázka rasismu v USA bylo hlavním tématem celého 20. století. Dodnes je rasismus velkým problémem, převážně v USA, kde bylo v roce 2013 založeno hnutí Black Lives Matter na podporu černošského obyvatelstva, které bojuje proti policejní brutalitě a nespravedlnosti.³⁴

³¹ BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti*, s. 60.

³² Tamtéž, s. 61.

³³ KING, M. L. *I have a dream*. [online]. Washington, D.C., 1963. [cit. 3.3.2021] Dostupné z: <https://kinginstitute.stanford.edu/king-papers/documents/i-have-dream-address-delivered-march-washington-jobs-and-freedom>

³⁴ BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti*, s. 62.

3 Extremismus

Pojem extremismus se nedá zaměňovat s pojmem radikalismus, jak se často ve společnosti stává. Radikalisté nepřekračují hranu legislativy, ačkoli je to v některých případech na pováženou. Extremismus pro dosažení svých cílů využívá praktiky za hranou legislativy a nepřipouští demokratické postoje. Extremismus se objevuje v mnoha disciplínách, tudíž je těžké najít přesnou definici, která by zahrnovala veškerá možná vysvětlení.³⁵ Z kriminálního hlediska je extremismus definován ministerstvem vnitra ČR jako: „*vyhraněné ideologické postoje vybočující z ústavních a zákonných norem, s nedostatkem tolerance a jako útok proti základním demokratickým principům.*“³⁶

Extremistické chování není celé vždy mimo zákon, pouze jeho některé rysy, u kterých jsou pachatelé velmi kreativní, a proto je tak těžké toto chování vystopovat. Vyskytuje se v mnoha odvětvích, nejčastěji v politice, náboženství, ekologii a střetu národností. Politický extremismus se dělí na pravicový a levicový, ačkoli je to velmi nevhodné vzhledem k problematice definování pravice a levice jako takové. V náboženství je to zejména projev různých sekt a náboženských hnutí, které využívají sociálně patologické chování, často se sklony k násilí či psychickému teroru. Dnes velmi populární extremismus v ekologii, který se pojí hlavně s odmítáním atomové energie, ale celkově s opuštěním tradičního stylu života.³⁷

Extremismus se projevuje v několika formách, nejčastěji v násilné, verbální a grafické. Násilná je odlišná svou nadměrnou brutalitou a agresí. To je dáno silným přesvědčením skupiny o vykonávání správné a potřebné věci, nejbrutálnější aktéři jsou tak vnímání jako hrdinové. Verbální forma se vyznačuje hlavně veřejnými projevy, vymyšlením hesel proti dané skupině a sebelítostí, jelikož staví sebe na pozici utlačovaných a skupinu druhou na pozici utlačovatelů, které je třeba potrestat. Verbální extremismus se často vyskytuje skupinově v určitých situacích, například po setkání s danou skupinou, po požití alkoholu či návykových látek. Grafická forma se stala velmi oblíbenou hlavně díky rozvoji techniky, zejména internetu. Extremisté vytrhávají informace z kontextu, často si i vymyslí, následně to publikují a šíří mezi co největší

³⁵ VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. s. 13.

³⁶ MVCR.CZ: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 5.3.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

³⁷ VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*, s. 17-24.

počet lidí. Nemusí jít jen o texty, ale i o různé symboly a slogany, které reprezentují nenávisť k určité skupině.³⁸

3.1 Pravicově orientovaný extremismus

Extremismus se často dělí na pravicový a levicový, podle příslušných názorů a přidružení se k určité skupině podobně smýšlející. Pravicoví extremisté se inspirovali totalitními ideologiemi z první poloviny 20. století, německým nacismem a italským fašismem.³⁹ Pro pochopení pravicového extremismu je třeba znát ideologie, ze kterých vychází a které jsou v médiích často zaměňovány a zmatečně popisovány.

Fašismus je ideologií italskou, jejím hlavním představitelem je Benito Mussolini a její zrod je datován do roku 1919. Tato ideologie byla uplatňována s postupnými úpravami během dvacátých let. Mussoliniho pochod na Řím byl velkou inspirací pro Hitlera. Hitler je hlavní představitel německého nacismu a na rozdíl od Mussoliniho zlikvidoval všechny zástupce levicové strany. Sympatie mezi oběma ideologiemi bezesporu byly, ale s antisemitismem Itálie nesouhlasila, jelikož ho viděla jako hrozbu pro sebe samotnou. Během druhé světové války obě ideologie spolupracovaly, ale tentokrát už Itálie pod vedením Německa. Následně vznikla v Itálii fašistická republika Saló, která padla spolu s mocí Německa roku 1945. Inspirací extremistických skupin je skutečnost, kam až může společnost dospět s tak cílevědomým vůdcem, jakým byl Hitler, která neutichá ani dnes. I po uplynutí desítek let stále vychází mnoho publikací a filmových zpracování hrůz z koncentračních táborů a holocaustu obecně.⁴⁰ Klíčovým bodem v nacistické ideologii byla čistota rasy vycházející ze sociálního darwinismu a eugeniky. Přesvědčení o nadřazenosti árijské rasy dalo průchod rasistickým útokům vůči Židům, kteří byli zástupci tzv. rasy nečisté, dle Hitlerových slov „*smrtelným nebezpečím*“.⁴¹ Pomocí rasové hygieny a nadřazení árijské rasy mělo dojít k vytvoření „nadčlověka“, vyšlechtění lidského druhu k dokonalosti. Důležitými kultury těchto ideologií tak byl kult vůdčí osobnosti, mládí, modernity a síly.⁴²

³⁸ VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*, s. 31-35.

³⁹ Tamtéž, s. 52-54.

⁴⁰ Tamtéž, s. 55-58.

⁴¹ Tamtéž, s. 71.

⁴² Tamtéž, s. 71-72.

4 Ku-klux-klan

Samotný název organizace můžeme najít v mnoha podobách, nejčastěji v podobě Ku-klux-klan, ale také bez pomlček jako Ku Klux Klan, zkráceně Klan nebo označení pouze pomocí zkratky jako KKK. V této práci tak bude název organizace uváděn v různých podobách. Samotný název vychází z řeckého slova kruh, kuklos, a skotského slova clan, psáno s „k“ jako klan, což mělo symbolizovat pospolitost bílého amerického obyvatelstva. Později, hlavně ve druhé fázi historie Klanu, si jeho členové začali vykládat značku KKK jako značku pro „Kill, Kill, Kill“, v překladu „zabít, zabít, zabít“. V interpretaci značky KKK docházelo velmi často k odlišným závěrům, ale žádný z nich nebyl motivován pravým původem slov.⁴³

Jedná se o extremistickou militantní organizaci, která se skládá z několika jednotlivých frakcí s rozdílnými sídly, založenou roku 1865 v jižních státech USA, která tvrdým násilím bojovala za zachování otroctví ve společnosti. Během její existence se program mírně lišil, problematika rasy nebyla jediná, přidala se i problematika náboženství či otázka mravnosti jednání, převážně u žen. Členové Klanu byli zastánci patriarchálního systému, jakožto konzervativci tak byli v rozporu hlavně s černochoy a se ženami, kterých se toto uspořádání dotýkalo nejvíce.⁴⁴

4.1 Historie Ku-klux-klanu

Historie Klanu je velmi rozsáhlá, jeho aktivita byla několikrát zastavena a následně znovu obnovena. Dělí se tak do 3 hlavních historických fází, kde každá má svá určitá specifika. Fungování organizace bylo převážně tajné, o tomto uskupení se sice obecně vědělo, ale nikdo neměl přístup k seznamu členů.⁴⁵

4.1.1 První fáze

Hospodáři, hlavně majitelé plantáží s bavlnou, vyhledávali levnou pracovní sílu na obdělávání jejich půdy, proto tu byla otázka otrokářství velmi dlouho aktuální. Legitimizací instituce otroctví byla rasová teorie, a z ní vyplývající údajná nadřazenost bílé rasy nad ostatními. Běloši své postavení vnímali jako vyšší, a proto byla ostatním odírána většina práv. V roce 1865 bylo v USA otroctví zrušeno, ale společenský postoj

⁴³ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*. In: Středoevropské politické studie, 3(3)[online]. [cit. 20.3.2021]. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/3867/5409>

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž.

k černochoům se nezměnil. Představa rovnoprávnosti nebyla ve společnosti vítána, a proto se sešlo šest mladých mužů v Tennessee, J. C. Lester, major J. R. Crowe, J. D. Kennedy, C. Jones, R. R. Reed, F. O. McCord, aby spolu založili spolek Ku-klux-klan, jehož cíl byl udržet černochoy v podřadném postavení. Klan byl těmito muži založen již v prosinci roku 1865, ale začátek jeho působení se datuje až do května roku 1866.⁴⁶ Klan byl založen, jak členové zdůrazňovali, především pro zábavu. Nápad pro založení nějakého klubu měl C. Lester, který i vybral název, který ostatní schválili. Kuklos jako znamení kruhu a bratrství byl pozměněn na ku-klux, slovo klan bylo dodáno pro znělost, na kterou byl Lester pyšný, dle jeho slov název zní jako chrastění kostí.⁴⁷ Už na konci šedesátých let bylo v Klanu půl milionu členů, mnoho z nich vysoce postavených ve společnosti. Organizace byla utajována, tudíž nebylo oficiálně známo, kdo členem je a kdo není. Za prvních deset let působení Klanu je známo přibližně 3500 černošských obětí. Klan byl zamýšlen jako postrašení černochoů, bez násilí či újmy na životech, ale to nevydrželo dlouho a Klan začal násilí využívat. Praktiky byly různé, z počátku se tedy jednalo o zastrašování černošského obyvatelstva, ale po vlivu N. B. Forresta můžeme hovořit až o teroristické organizaci, která brutálně bila své oběti, mučila a zabíjela černochoy i politiky bílé rasy, kteří bojovali za rasovou rovnoprávnost, lynčovala, kastrovala a upalovala, rozparovala těhotné černé ženy nebo naopak znásilňovala bílé ženy pro rozrůstání bílé rasy.⁴⁸ Tato aktivita nezůstala bez povšimnutí federální vlády, která začala tvrdě trestat zrůdnosti Klanu, a oficiálně byl rozpuštěn roku 1869. Neoficiálně jeho aktivita pokračovala nadále. V roce 1871 byla vyslána armáda na zastavení činnosti Klanu, většina členů se odmlčela, nebo přešla do jiných organizací.⁴⁹ V roce 1876 se bílá část amerického obyvatelstva začala řídit tzv. *Jim Crow laws*, oficiální soubor nařízení, který vylučoval černochoy z veřejného života. Tato nařízení se začala uplatňovat převážně během 80. let a velmi znatelně znepríjemňovala život Afroameričanů. Hlavně velká města v jižní části Ameriky nebyla zcela podřízena nařízením, proto se velká část diskriminovaných občanů snažila najít útočiště právě tam. Situace se ale brzy obrátila. S přísunem většího počtu černochoů se J. Crowovy zákony

⁴⁶ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*. Přeložila HORÁKOVÁ J. Žilina: Absynt, 2017, s. 62.

⁴⁷ LESTER, C. J. *Ku Klux Klan: Its Origin, Growth and Disbandment*. New York, 1905, s. 55.

⁴⁸ MARTIN, R. *AmeriKKKa. Der Ku Klux Klan und die Ultrarechte in den USA*. Hamburg: Rotbuch Verlag, 1996, s. 57.

⁴⁹ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

začaly důrazněji uplatňovat po celé zemi, a Afroameričané tak ztratili své útočiště. Zákony o utlačování byly uplatňovány až do roku 1965, během celé druhé fáze Klanu.⁵⁰

4.1.2 Druhá fáze

Inspirací pro vznik druhé fáze Klanu byl film Davida W. Griffitha *Birth of the Nation* z roku 1915, který mapuje část historie USA týkající se otroctví, rasového dělení a nerovnosti ve společnosti. První polovina filmu je datována před občanskou válku v USA a popisuje vznik otroctví spolu s jeho fungováním, následuje konec války a její důsledky. Na otroky a zastánce zrušení otroctví je pohlíženo jako na ničivé síly USA. S následným prosazováním práv černochů nesouhlasí lidé ze Severu, což zapříčiňuje zrod Klanu jakožto počáteční milník pro druhou fázi. Klan je zde vyobrazen jako záchrana Ameriky, jako bojovníci za pořádek a bezpečí v zemi.⁵¹ NAACP, Národní sdružení pro podporu barevného obyvatelstva založeno 1909, vzneslo velkou kritiku na snímek zejména pro jeho jednostrannost. Afroameričany, hrané bílými herci s pomalovaným obličejem, film vykresluje jako pudem poháněné nelidské bytosti. I přes to byl snímek v oblíbenosti sesazen až v roce 1939, kdy předal pomyslnou štafetu filmu *Jih proti Severu* od režiséra V. Fleminga, G. Cukora a S. Wooda, natočeného dle předlohy M. Mitchellové.⁵²

O obnovu Ku Klux Klanu v roce 1915 se zasloužil americký kazatel W. J. Simmons, který se nechal inspirovat filmem D. W. Griffitha. Velkolepé obnovení působnosti bylo potvrzeno zapálením kříže, který byl napuštěn naftou. Hořící kříž byl vyobrazen ve filmu i v knižní předloze T. Dixona, který se inspiroval v praktikách skotských klanů. Zapalování ohně mělo ve skotské tradici symbolizovat svolání lidu kvůli vážné události, například kvůli svatbě, pohřbu nebo válce, jak můžeme vyčíst i z díla *Jezerní panna* od W. Scotta. Využití zapálených křížů bylo hlavně v signalizaci, kdy se tím dávalo znamení z jednoho kopce na druhý. Sám Simmons se prohlásil za Velkého čaroděje a název organizace byl pozměněn na *Knights of the Ku Klux Klan*. První zapálení kříže za druhé fáze bylo dle Simmonse historickým milníkem Klanu: „*V oslepujících plamenech pochodně se Neviditelná říše probudila ze spánku. Do něhož*

⁵⁰ HISTORY.COM. *Jim Crow laws*. 2018 [online]. [cit. 20.11.2021]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/early-20th-century-us/jim-crow-laws>

⁵¹ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

⁵² SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 132.

byla pohroužena půl století, aby přivolala na tento svět anděla bratrství mezi lidmi.⁵³ Klan byl veden jako oficiální spolková činnost od roku 1916 s charakterem „nevýdělečného, dobročinného, podpůrného a almužnického spolku k podpoře pravého amerikanismu“, realita byla ale opačná, členové byli vesměs velcí obchodníci a muži, kteří ve společnosti měli slovo. V roce 1935 bylo povolení existence činnosti prodlouženo na dalších 20 let.⁵⁴ Výrazný rys druhé fáze je rozšíření skupiny lidí, proti kterým Klan vystupuje. Už nešlo jen o nerovnost černochů, ale jejich pozornost byla věnována i katolíkům, Židům, alkoholikům a ženám, na čemž měla svůj podíl vzniklá situace v roce 1920 – prohibice a rozšiřování práv žen.⁵⁵ Nenávist vůči Židům byla oficiálně z náboženských důvodů, ačkoli většina výtek se týkala spíše oblasti ekonomiky a sociologie. Židé byli dobří v obchodování, proto měli velký vliv na světový trh. V obecném pojetí tak byla antisemitská reakce Klanu spíše obrazem znepokojení s ekonomickou situací, členové jim tak přisuzovali všudy přítomný kapitalismus.⁵⁶ Pro začlenění jedince do Klanu bylo třeba mít i příslušné společenské postavení. Prototyp člena druhého Ku Klux Klanu si můžeme představit jako bílého muže ve středním věku se dvěma dětmi, manželkou a dobrou pracovní pozicí. Nejednalo se tak o chudší vrstvu obyvatelstva, jak by se mohlo zdát. Až 60 % členů byli zástupci s vyšším postavením ve společnosti (továrníci, majitelé plantáží, velkoobchodníci, bankéři, právníci apod.) či vlastníci velkého množství majetku (minimálně 7000 dolarů). Dalších 49 % tvořili kvalifikovaní či polokvalifikovaní pracovníci a zbylé 1 % patří nekvalifikovaným zaměstnancům.⁵⁷ Znatelný pokles majetku zaznamenali nejen členové po první světové válce. Jedním z nejvíce dramatických příkladů je situace B. Dunawaye. Tento vůdce se mohl v roce 1921 pyšnit majetkem v hodnotě 30 100 dolarů, po roce 1927 již hovoříme pouze o 2 700 dolarech. Důvodem byla ekonomická přestavba spolu s poválečnými represemi.⁵⁸ Dle slov historika A. Mayera je právě ona ztráta majetku a společenského postavení jen příložením do ohně nenávisti mezi obyvateli v Americe. Nejisté postavení, výrazná změna hodnoty majetku a strach z nastávající doby je pohnutkou pro hledání obětího

⁵³ CHALMERS D. M. *Hooded Americanism: The History of the Ku Klux Klan*. New York, 1981, s. 30

⁵⁴ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*. Praha: Melantrich, 1955. s. 70.

⁵⁵ SURMIAK-DOMANSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 135.

⁵⁶ MACLEAN, N. *Pod maskou ušlechtilosti: Ku-klux-klan po první světové válce*. Praha: BB/art, 2007, s. 177.

⁵⁷ Tamtéž, s. 80.

⁵⁸ Tamtéž, s. 92.

beránka v politice hněvu, a proto se začali lidé ze střední třídy obracet zády k lidem z chudších poměrů.⁵⁹ Být členem Klanu bylo spojeno i s placením příspěvků. Pro muže činil vstupní poplatek 25 dolarů, pro ženy 20 a pro teenagery ve věku 14-17 let byl ve výši 5 dolarů. Ročně pak byly placeny příspěvky, muži platili ročně 24 dolarů, ženy 20 a teenageři 10. S vybranou částkou pak Klan hospodařil po celý rok, finance šly na marketingové kampaně, na platby za Sjezdy, platy nejvýše postavených apod.⁶⁰ Rozšíření zájmu Klanu byl i marketingový tah. Když Simmons narazil na dno své pomyslné nádoby s nápady, objevila se zde dvojice, která organizaci pojala po svém. E. Y. Clarke a E. Tylerová viděli potenciál v zaměření Klanu, ale pokud by se jednalo jen o spor nerovnosti černocho, mnoho členů by se už nově nepřidalo. Ku Klux Klan tak začal mediální kampaň týkající se především rozhovorů a novinových článků, která byla rozšířena i proti dalším skupinám obyvatel, a využíval k tomu i nové reklamní techniky, které výrazně zvyšovaly dosah, a zároveň i výnos organizace. Po zhruba šesti měsících intenzivní propagace přibývalo Klanu až 85 000 nováčků.⁶¹

Důraz na národ a nadřazení bílé rasy je zde naprosto klíčový, dalo by se hovořit o neonacismu, ale náboženská otázka převýšila otázku rasovou do konce 1. světové války, po jejímž konci se černošské obyvatelstvo začalo opětovně dožadovat svých práv. Afroameričtí vojáci, kteří nasazovali své životy v první světové válce ve jménu Ameriky, již nechtěli snášet nerovnocenné postavení a vystrkování na okraj společnosti. Stejně tak jako ženy, které se dožadovaly svých práv již od revolučního roku 1848, ale až po první světové válce, ve které musely zastávat i role mužů a samostatně se rozhodovat, se v jednotlivých státech začala práva ženám oficiálně udělovat, což bylo v rozporu s názory členů Klanu. Získávání nových členů šlo tentokrát pomaleji, po pěti letech fungování dosahoval ve srovnání s první fází jedné pětiny členů, 100 000 členů.⁶² K Afroameričanům byl Klan znatelně ráznější, týrání často končilo smrtí nebo těžkým ublížením na zdraví. Za poskvrnění bílé rasy byly tresty různé, černocho chodící za prostitutkami skončil s vyleptaným KKK na čele kyselinou, jiný černocho byl za vztah s běloškou vykastrován. Bílí viníci měli tresty mírnější. Muže záletníka neplatícího

⁵⁹ MACLEAN, N. *Pod maskou ušlechtilosti: Ku-klux-klan po první světové válce*, s. 96.

⁶⁰ KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist* [online]. Copyright © The Stetson Kennedy Trust [cit. 1.12.2021]. Dostupné z:

<http://www.stetsonkennedy.com/articles/klandocs/02principle.pdf>

⁶¹ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 135.

⁶² MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

alimenty zbili, ale vše proběhlo bez větších následků. Zbili i ženu, kterou po vyslečení polili smůlou, na které drželo hozené peří apod.⁶³

Simmons zavedl i nové kalendářní kódování, měsíce od ledna po prosinec tak nově byly označovány jako *krvavý, ponurý, ohavný, strach, zuřivý, alarmující, hrozný a hrozný, truchlivý, smutný, strašný, děsivý*. Pro týdny v měsíci bylo označení *žalostný, plačící, kvílení, báječný, podivný* a pro dny v týdnu pak *temný, smrtící, tristní, zkormoucený, pustý, strašlivý a zoufalý*.⁶⁴ Opět se rozšířilo početné mučení a zabíjení, tentokrát tedy nejen černochoů. Po deseti letech existence, tedy okolo roku 1925, se znovu založený Ku-klux-klan dostal na vrchol se svými čtyřmi miliony členů, nejednalo se jen o jižní státy, ale o území celé Ameriky. Po masivním nárůstu členů a celkovém vzestupu celé organizace přišel strmý pád, který byl ovlivněn finanční problémy a vnitřními boji mezi jednotlivými frakcemi Klanu.⁶⁵ Daňové problémy tak byly jedním z hlavních důvodů ukončení oficiálního fungování druhého klanu v roce 1944.⁶⁶

4.1.3 Třetí fáze

Hlavním zdrojem této části práce jsou vlastní zkušenosti Stetsona Kennedyho. S. Kennedy je znám pro svou sběratelskou činnost folkloru v první polovině 20. století a pro vniknutí do organizace Ku Klux Klan. Tam pod falešnou identitou sbíral detailní informace o jejich aktivitě a snažil se sesbírat důkazy o všem, co měl Klan na svědomí.⁶⁷ Kennedy, potomek signatářů Deklarace nezávislosti, pocházel z aristokratické, finančně zaopatřené rodiny, ve které byla služebnou afroameričanka Flora. Ona byla právě tím důvodem, proč se Stetson začal zajímat o mezirasové vztahy.⁶⁸ Flora zaplatila půl dolarem za cestu trolejbusem, ale průvodčí jí vrátil jen na čtvrt dolaru. Její slušné ohrazení se v této situaci ji tak stálo úder do hlavy a zákaz jízdy. Další týden Floru navštívil Klan. Zbil ji těžkým koženým řemenem a následně i znásilnil, zranění byla velmi vážná a vnitřní poranění dokonce zabraňovalo v chůzi po následující dva týdny. To bylo impulsem pro kritické zhodnocení praktik Klanu a

⁶³ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 138.

⁶⁴ NEWTON, M., NEWTON J. A. *The Ku Klux Klan: an encyclopedia*. New York: Garland Pub., 1991. Garland reference library of social science, v. 499. ISBN 0824020383, s. 307-308.

⁶⁵ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

⁶⁶ KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist*.

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ Tamtéž.

následného aktivního bojkotu celé organizace.⁶⁹ Ve své knize *Sám proti Ku Klux Klanu* podává pravdivé svědectví o jedné ze stinných stránek života v Americe během poloviny 20. století, přesněji popisuje situaci během 30. – 60. let, během třetí fáze KKK.

S ukončením aktivit na konci druhé fáze Klanu nebyli všichni spokojeni, proto se zbylí členové rozhodli pro založení nové organizace *The Association of Georgia Klans* ještě v témž roce, 1944.⁷⁰ Díky prodloužení činnosti z roku 1935 tak členům Klanu nestálo nic v cestě. V tomto období byl ale počet členů nejnižší a zájem o členství stále klesal. Dostat se do Klanu nebylo vůbec jednoduché kvůli vstupním opatřením, proto si Kennedy musel obstarat falešné jméno, jednak pro svou ochranu, a jednak pro snazší vstup mezi ty nejdříve postavené v co nejkratším čase. Jelikož vyrostl v rodině se členy Klanu, jeho strýc Perkins byl velmi uznávaným klansmanem, využil strýcovu pověst k jednodušší infiltraci během výzkumu o samotném fungování KKK a jeho příjmení převzal za své.⁷¹ Každý člověk při vstupu dostal osobní číslo, kterým se prokazoval namísto svého jména. Osobní číslo se využívalo hlavně v klubu kavalírů (armáda Klanu), kde byla anonymita nejdůležitější vzhledem k možnému trestnímu stíhání. Člověk musel mít doporučení dvou klansmanů a sejít se s *Klíglem* (člen starající se o nábor členů). Vstup měl i svou finanční nevýhodu, *kleptoten* (zápisné) byl 10 dolarů, následné příspěvky činily 3 dolary čtvrtletně, nebo za celý rok najednou 10 dolarů, a co se týče úboru, ten stál 15 dolarů. Tyto hodnoty se lišily u každé z frakcí, jednotlivé odnože si tak mohly s cenami hýbat dle potřeby. Jména nováčků se hromadně četla na schůzi, kde *klokann* (vyšetřovací výbor nejlepších detektivů) prověřil každého uchazeče do nejmenších detailů.⁷² Příjímací obřad následoval několik dní poté. Sešlo se několik tisíc mužů, aby přijali nové klansmany mezi sebe a pod přísahou věrnosti nechali Klan více a více rozrůstat. *Vstupní ceremonie* tak vypadala následovně – muži se postavili do řad ve tvaru čtverce a pravou rukou drželi za rameno muže v řadě před nimi. Uprostřed každé ze čtyř vnitřních řad stál kamenný oltář, který z obou stran rámovaly hořící kříže. V samotném středu se nacházel výrazně majestátnější oltář se vztyčenou americkou vlajkou z jedné strany, z druhé opět hořící kříž. U hlavního oltáře byla řečena modlitba

⁶⁹ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 17-18.

⁷⁰ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

⁷¹ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 17-18.

⁷² Tamtéž, s. 27-28.

s odkazem na Ježíše Krista, dle slov členů Klanu pravého vzoru klansmana, a zazněla píseň, která měla spíše povzbuzující, bratrský charakter. Následně byl pronesen sborově slib všemi kandidáty spolu s gratulacemi nováčkům.⁷³ Tajná znamení nebyla hned všechna vysvětlena nově příchozím členům. Nejprve se noví členové seznámili s těmi nejčastěji používanými, například podání ruky, podává se ruka levá a dvakrát se při stisku posune dopředu a dozadu. Důležitým znamením je rozeznání jiného klansmana, k čemuž slouží slovo „AYAK“ jakožto otázka *Are you a klansman? Jsi klansman?* Každý neosobní rozhovor s Klanem začínal tzv. *poznávacím obřadem*, který obsahoval vzájemné doplňování slov. Nebylo to nic složitého, obsah se nesl v duchu vyzdvihování bílých Američanů, což poznáme již v prvních slovech obřadu: *Bílý – Muž – Rodilý – Američan. Ohnivá výzva* je termín pro akci, na kterou museli být členové připraveni ve dne i v noci jakýkoliv den v týdnu. V případě Ohnivé výzvy tak bylo třeba být připraven vyrazit na zavolání s pláštěm a zbraní k Černé skále, což bylo zašifrované místo, kde se uskutečňovaly noční srazy Klanu.⁷⁴ Po studiu historie USA, hlavně období po občanské válce, uvádí Kennedy ve své první knize *Palmetto Country* z roku 1942 situaci v zemi jako: „*Černoští svobodníci, chudí bílí Jižané a pokrokoví Seveřané přišli na jih, aby pomohli při obnově země a položili základy skutečné demokracie. Plantážníci naproti tomu založili KKK, aby tuto demokracii zničili.*“ Za tento výrok ho jeho rodina odsoudila, a bylo mu znemožněno vykonávat řadu povolání.⁷⁵

Veškeré vládní snahy o potlačení nenávistného chování Klanu vůči menšinám byly spíše symbolické, k opravdovým změnám nedošlo. Například rozhodnutí Nejvyššího soudu v Americe roku 1954 o konci segregace černošského obyvatelstva ve školách, což bylo prohlášeno jako „historický úspěch americké demokracie“. Pravda byla ale taková, že izolace černochoů a bělochů ve školách nadále přetrvávala a viditelné změny nenastaly žádné, jelikož byla údajně potřeba vypracovat nejdříve prováděcí opatření.⁷⁶ Takzvaná *Jim Crow laws* byl jakýsi soubor neoficiálních nařízení ohledně rasové segregace. Byl uznáván občany USA od roku 1876 až do 1965, ačkoli jeho kořeny sahají již do roku 1865 jako reakce na ratifikaci 13. dodatku, který rušil otroctví v USA. V roce 1877 získali bílí demokraté politickou moc ve všech státech na jihu a oficiálně

⁷³ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 51.

⁷⁴ Tamtéž, s. 9-11.

⁷⁵ Tamtéž, s. 20.

⁷⁶ Tamtéž, s. 5-8.

uzákonili Jim Crowovy zákony. Podle těchto nařízení mohli být diskriminováni občané legálně využíváni pro práci jako nevolníci, mohlo jim být odejmuto volební právo, a dokonce jim mohli být odcizeni potomci pro výkon práce. Soubor obsahuje zákony jako zákaz stýkání se s příslušníkem jiné rasy, zákaz smíšeného manželství, zákaz pro firmy a organizace míchat rasově odlišné zaměstnance v jedné místnosti, zákaz míchání pacientů různé pleti v léčebných zařízeních, zákaz pro zaměstnance obsloužit zákazníka jiné pleti než bílé, zákaz pohřbívání lidí jiné pleti než bílé na hřbitovech s lidmi bílé pleti, zákaz lidem jiné pleti než bílé vstupovat do zábavních prostor včetně venkovních parků apod. Název byl inspirován písní, ve které se hanlivě komentovala mluva otroků s černou pletí.⁷⁷

Po velkém oslabení Klanu ve 40. letech bylo potřeba jeho autoritu navrátit, a tak začal Klan požadovat oddělení bělochů a černochoů pro „čistotu okresu“ například pomocí petice jako ve městě Harrison v New Jersey, se kterou navštěvovali ostatní občany bílé pleti a sbírali podpisy, aby mohli petici předat na příslušné úřady. Za cíl měli rozdělit obytné plochy do pásem, která by přidělovala obytnou čtvrť bělochům a obytnou čtvrť černochoům, včetně chodníků podél pásem. Lidé s různou barvou pleti by se tak neměli potkávat, tudíž by nemělo docházet k problémům ani na jedné ze stran. Klan začal oblepovat domy dle „bílého a barevného pásma“, členové KKK tak obešli oficiální cestu rozdělení oblastí v podobě petice a místo toho vzali věc do svých rukou a spoluobčany postavili před hotovou věc. Každý kolemjdoucí černocho dostal instrukce k chování v jednotlivých pásmech a měl za úkol předat informace dál. Pokud došlo k porušení „pravidel“, byl černocho surově zbit na výstrahu, a v případě vzdoru byl dokonce od vedení Klanu pokyn k zastřelení. Černoši byli dokonce Klanem důrazně vyzváni, aby se neúčastnili nadcházejících primárních voleb na post guvernéra v roce 1942 v Georgii. Večer před jejich termínem se všude po státě objevily hořící kříže a oznámení o zákazu účasti černochoů s výhružkou smrti, což bylo zdůrazněno poštovními zásilkami s náboji do pistole. V den voleb měl každý černocho v Georgii před prahem miniaturní rakev jako připomínku, co se stane v případě jejich neuposlechnutí. Volby vyhrál sympatizant Klanu Evžen Talmadge, který náhle zemřel 21 dní před převzetím svého postu. Následná debata tedy byla o tom, kdo z dvou kandidátů s nejvíce hlasy místo převezme, liberální guvernér Arnall, nebo syn Talmadge Herman. Guvernérem se

⁷⁷ HISTORY.COM, Editors. *Jim Crow Laws*. A&E Television Networks. [online]. [cit. 11.11.2021]. Dostupné z: https://www.history.com/topics/early-20th-century-us/jim-crow-laws#section_2

stal Herman Talmadge. Jelikož se za guvernéra považoval Talmadge i Arnall, Klan se postaral o výměnu zámek v úřadu guvernéra, proto se Arnall nemohl dostat do místností a nemohl tak vykonávat svou funkci. Tato skutečnost započala velké nepokoje mezi zastánci a odpůrci Klanu.⁷⁸

V letech 1946-1947 tak nastala situace tří guvernérů, kdy Talmadge si svůj post vydobyl pučem, oficiální vítěz voleb byl Arnall a nadporučíkem guvernéra byl Thompson. Arnall se vzdal svého postu ve prospěch Thompsona, což schválil následně i Nejvyšší soud, a Thompson se stal právoplatným guvernérem. Následné volební střety mezi těmito dvěma politiky jsou datovány do roku 1950, 1954 a 1956, dvakrát se jednalo o volby na post guvernéra a jednou o křeslo v Senátu.⁷⁹

Po seskupení tajných informací z nejvyšších pozic Klanu byli představitelé postaveni před soud za přestupky a zločiny, za které byly usvědčeni. Zároveň ale vyšla v roce 1949 další Kennedyho kniha *Odhalení Jihu*, kde zveřejňuje svědectví ze situace v Americe. Klan se chopil příležitosti a nařkl Kennedyho za šíření pornografie za část textu: „*My jsme ochotni dát negrům jen jedinou rovnoprávnost, tak dlouho je oprašovat, až jim naděláme samé běloušky*“, což byla slova členů Klanu pronesena na schůzích. Jako problém byla vedena i celá kapitola s názvem „*Úplná rovnost a jak ji dosáhnout*“ a to z toho důvodu, že zabití černocha bylo bráno jako zločin, ale zrovnoprávnit černocha byl v té době zločin vůbec největší.

V tuto chvíli se soudně řešil takzvaný „kloboučkářský puč“, Talmadge trval na svém postu guvernéra, ačkoliv na něj neměl nárok. V soudní síni při řešení postu guvernéra seděl jako svědek i Kennedy, který měl upozornit na praktiky Klanu a při té příležitosti se přiznal i k autorství knihy a k jeho pravému jménu, které každý klansman znal. V tu chvíli si svým životem nemohl být vůbec jistý.

Hlavní představitelé Klanu v Georgii dostali 2 roky a šest měsíců ve vězení za podněcování nepokojů a násilí a následně další dva roky podmíněně. To vyvolalo silnou nejistotu ve všech větvích Klanu, jelikož panoval strach z toho, kdo bude jako další na

⁷⁸ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 154-156.

⁷⁹ BUCHANAN, S E. "Three Governors Controversy." New Georgia Encyclopedia, 2018. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <https://www.georgiaencyclopedia.org/articles/government-politics/three-governors-controversy>

řadě.⁸⁰ Po odročení soudu přišla ještě šokující zpráva z médií - zpráva o ztrátě veškerých důkazů proti KKK. Někdo se vloupal do kanceláře státního návladního a odnesl celý šanon, který se případu týkal. Klan se tak pokusil naposled zvrátit vzniklou situaci, která pro něj mohla být osudná. Svědci ale měli veškeré kopie u sebe, včetně Kennedyho a Duka, kteří měli na případu největší podíl, a proto nenastal žádný výrazný problém.

Média hojně psala o vítězství nad Klanem a o ukončení činnosti, což ale nebylo k dobru věci. Čím více se bude veřejnost informovat o konci fungování organizace, tím snadněji budou moci pokračovat i nadále, aniž by je někdo obviňoval. Uskupení fungující i nadále byla dvě, a to Sdružení Klanů Alabamy a Rytíři Ku Klux Klanu na Floridě, obě měla stále podporu guvernéra a nemusela být zrušena. Kromě těchto dvou skupení došlo k zakládání dalších menších frakcí Klanu.⁸¹ Klan potichu fungoval dál i v Georgii, a proto Kennedy pro svůj výzkum potřeboval na své členské místo dosadit někoho, kdo mu bude podávat přesné informace. Po nález toho správného člověka započala spolupráce, která přinášela své výsledky.⁸²

Opětovný nárůst počtu členů přišel s výše zmíněným rozsudkem Nejvyššího soudu USA o zákazu rasové segregace ve veřejném školství ze dne 17. 5. 1954, což bylo ideální situací pro rozkvět třetí fáze Ku-klux-klanu. O tomto zlomu v historii USA se vyjadřovala média jako o „historickém úspěchu“, ale jeho důsledky nebyly reálně vůbec patrné, situace zůstala taková, jaká byla před zmíněným sporem. Hlavní cíl třetí fáze se vrátil na počátek a nastal opětovný boj proti černochem.⁸³

Stetson Kennedy, jedna z nejvýznamnějších osobností v boji proti Klanu, zareagoval na ignoraci onoho historického úspěchu a napsal dopis guvernérovi, kde vypsal hned několik důvodů, proč by měla být spolková činnost pozastavena. Cílem bylo ukázat pravou tvář Klanu a jeho zrušení, nebo aspoň omezení činnosti. Na světlo tak vyšly praktiky, které vykonávají členové Klanu dennodenně, což přineslo své ovoce a v médiích se začaly objevovat titulky o „vyhlášení války Klanu“.⁸⁴

⁸⁰ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 168-172.

⁸¹ Tamtéž, s. 179.

⁸² Tamtéž, s. 219-221.

⁸³ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

⁸⁴ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 70.

Tato éra Klanu je velmi nestabilní, hlavně kvůli nejednotnému vedení a problémům vně I proto se název v roce 1955 změnil na *US. Klans, Knights of the Ku Klux Klan*. Vedoucí osobnosti se ve funkci často střídaly, což mělo za následek i vznik konkurenčního klanu s názvem *Original Ku Klux Klan od the Confederacy* se stejnými cíli. Špatné vedení organizace R. L. Davidsonem vyústilo ve zvýšení míry agrese klansmanů a četnosti napadení, většina násilných útoků a vražd z období třetí fáze je připisována aktivitám Klanu.⁸⁵ Důvod pro nájezd kavalírů, armády Klanu, mohl být skoro jakýkoliv, od špatného pohledu nebo pozdravu klansmana, neuvolnění místa v autobuse, překážení v cestě na chodníku, až po vykonávání „nevhodné“ práce pro černocho.⁸⁶

Akce Klanu nebyla jen reakcí na „nevhodné“ chování černocho. Často byli vylákáváni do pastí, kdy Klan čekal opodál a byl připraven na svou odměnu v podobě trestu pro náhodného černocho. Jednou z akcí byla tak výprava za taxikářem černé pleti, ke kterému si dobrovolně nasedla dáma s pletí bílou a pomocí revolveru u hlavy ho navigovala na předem domluvené místo. Hon na oběť vždy byl doprovázen pravidly, jako by se jednalo o nějakou hru. Tentokrát měl taxikář utíkat před jedoucím autem, kavalíři mezitím vystřelovali z revolverů a snažili se zasáhnout co nejčtetněji paty běžícího muže. Kvůli malé vzdálenosti a počtu členů KKK to nebyl těžký úkol a taxikář se po chvíli zvrátil k zemi. Bohužel pro zábavu kavalírů bylo auto moc blízko, nestihlo včas zastavit a tělo se rázem nacházelo pod koly vozu. Kavalíři za bouřlivého nadávání zahladili stopy a odjeli pryč, ačkoli mrtvola zůstala nedotčena ležet na místě. Vražda byla v médiích prohlášena za nehodu, ze které řidič strachem ujel, a žádné vyšetřování nehody nenásledovalo.⁸⁷

Po medializaci těchto násilných akcí začaly přicházet oběti se svými osobními příběhy, které Kennedy shromažďoval a hlásil svým spojencům, např. státnímu návladnímu D. Dukovi. Cílem bylo informovat veřejnost o detailech práce Klanu a dostat členy před soud. Běžný soud ale nebyl možný, do fungování Klanu bylo zapleteno hodně lidí na vysokých pozicích. Boj tak byl zprvu hlavně mediální, odtajňování informací z vnitřních kruhů Klanu fungovalo jako podkopávání autority Klanu ve společnosti.

⁸⁵ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

⁸⁶ PERLMUTTER, P. *Legacy of hate: a short history of ethnic, religious, and racial prejudice in America*. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, 1999.

⁸⁷ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 102-104.

Po zveřejnění tajných informací byl z důvodu neschopnosti svržen vůdce kavalírů a mnoho dalších členů, na které vydaly oficiální státní orgány zatykače. Jednalo se hlavně o členy v řadách policistů, politiků, soudců, senátorů a dalších lidí ve veřejné funkci. Mnoho členů se vzhledem k aktuální nevlídné situaci rozhodlo Klan opustit samo, jelikož se báli dostavit na setkání KKK a byli si vědomi možné ztráty svého zaměstnání při odhalení jejich členství.⁸⁸

V médiích se objevily titulky o tom, jak mezi odchozími z Klanu byl i důležitý klansman Alton M. Young, který přešel na stará kolena po 30 letech od protestantismu ke katolické víře.⁸⁹ Od této mediální události byl jeho dům nepřetržitě sledován kavalíry z Klanu, aby ohlíželi jejich tajemství, kvůli kterým se k Youngovi začalo sjíždět mnoho novinářů. Příležitosti se chopil i samotný Kennedy a domluvil si nahrávaný rozhovor o všech podrobnostech Klanu, který bude ihned potvrzený notářem, aby nebylo pochyb o pravdivosti informací. Vše probíhalo hladce, ale dům byl pozorován dvěma klansmany, kteří dohlíželi na návštěvy a aktivity v domě. Muž podal svědectví o všem, na co si vzpomněl. Povídal o ovládnutí Ameriky ve 20. letech 20. století pomocí 17 senátorů a několika členů vlády, o vlivu na politické dění pomocí členů a korupci, byl dokonce prosazen přistěhovalecký zákon, který zohledňoval barvu pleti. Young podal svědectví o zasvěcovacím obřadu prezidenta W. G. Hardinga v Zeleném salonu Bílého domu, který nebyl jediný, ale u tohoto jediného případu nebyla domluvena mlčenlivost, jelikož vše proběhlo ve velké nervozitě. Dalším členem z významných lidí byl prezident H. S. Truman ještě v době, kdy působil jako soudce. Naneštěstí byl celý rozhovor odposloucháván členem Klanu, proto byla celá akce rychle ukončena navzdory nevyřčení dalším důležitým usvědčením.⁹⁰

4.1.3.1 Teroristické útoky během 3. fáze KKK

V padesátých letech docházelo k mnoha útokům na určité skupiny lidí, které byly terčem pro aktivity Ku-Klux-Klanu. První velká újma padla na panelový dům v Carver Village koncem roku 1950, který byl postaven primárně jako obytný dům pro černochoy, což se nelíbilo Klanu. Byl postaven stranou od domů obyvatel s bílou pletí, a tak ho

⁸⁸ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 102-104.

⁸⁹ Tamtéž, s. 214.

⁹⁰ Tamtéž, s. 219-222.

zdemolovali výbušninami. Tento případ si vyžádal na 100 obětí.⁹¹ Dalším případem je židovské dětské středisko v Carver Village, kde se našly dynamitové tyčinky s poničeným zápalníkem, ale tento útok nebyl oficiálně potvrzen jako související. Následovala hebrejská škola a kongregace 2. prosince téhož roku v Miami, k výbuchu ale ani tentokrát nedošlo. Sídliště Carver Village se stalo terčem podruhé, kdy byl zbourán dům s osmi bytovými jednotkami. Byl to třetí útok v průběhu tří měsíců.⁹²

Pomoci od policie se nikdo během útoků nedočkal. Byla sice na místě činu po provedené akci, ale nevyslala ani hlídku, která by na sídliště a židovská místa dávala pozor. Následovalo několik výbuchů v židovských čtvrtích v Miami, i v katolických kostelech během roku 1950 a 1951. Útoky trvaly přes tři měsíce, až do Vánoc roku 1951, do útoku na černošské manžele Moorovi, které výbuch zastihl v noci uprostřed spánku. Muž výbuch nepřežil a jeho žena po týdnu podlehla těžkým zraněním.⁹³ H. T. Moore byl pedagogem a vůdcem hnutí za občanská práva, případ útoku byl vyšetřován i FBI, ale nikdy nebylo započato stíhání.⁹⁴ V letech 2005-2006 byla potvrzena účast 4 členů Klanu na celé akci, ovšem v té době už nebyl ani jeden z nich naživu. Moore byl označen za mučedníka hnutí za občanská práva v 50. – 60. letech.⁹⁵

Prezidentské volby v roce 1953 předcházelo již známé zastrašování černochoů pomocí výhružek. Jedním z kandidátů byl D. D. Eisenhower, který zastával práva černochoů a byl proti segregaci, pokud to bylo aspoň trochu možné. Zasloužil se o začlenění desegregace ve školách do ústavy USA. Eisenhower měl Klan na své straně, vyslovil se sice pro rovnost ve společnosti, ale ve svých předvolebních projevech neřekl nic o nutném zavádění zákonů, které by omezovaly Klan v jejich činnosti, v lynčování a zaměstnávání černochoů, což mu dopomohlo vyhrát volby a stát se prezidentem USA.⁹⁶

Spolu s útoky v polovině 20. století na náboženská místa a černošské čtvrti probíhaly útoky ze strany Klanu i na Kennedyho, který prozradil svou pravou identitu, a

⁹¹ PARKE, R. H. *Miami Blasts Laid To Housing Tension*. The New York Times, 1923. s. 40.

⁹² Tamtéž, s. 40.

⁹³ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 235.

⁹⁴ NOVICK, M. *Who was Harry T. Moore?* Cox Interactive Media, 1999. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <http://www.hartford-hwp.com/archives/45a/454.html>

⁹⁵ CRIST, Ch. *Results of Harry T. Moore Murder Investigation*. 2006. [online] [cit. 11.11.2021]. Dostupné z:

<https://web.archive.org/web/20070106234735/http://myfloridalegal.com/newsrel.nsf/newsreleases/C4F9E89A26C88DEB852571CC00694A6E>

⁹⁶ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 265-266.

tak bylo snadné najít i jeho pravé bydliště. Po kratším přednáškovém turné se ženou v roce 1948 se Kennedy vrátil do zcela zdemolovaného domu, vše bylo rozsekané sekerami, dokonce i plot okolo domu byl odcizen. Během noci žena uslyšela zvláštní zvuky. Bylo jasné, že jde o znamení Klanu a jejich dům byl obklíčen. Popadla Stetsonovu pistoli a svůj revolver a vydala se zadními dveřmi ven, aby svými výstřely vylekala klansmany svou rychlou akcí. Muži utekli, ale akce se několikrát opakovala. Jednou v noci dvojici probudil zápach dýmu. Po prozkoumání situace si všimli požáru, který se rozhodli jít hasit svými silami. Požár se podařilo uhasit dříve, než zdemoloval dům. Po uhašení největšího ohniska a hlavní nápravě škod bylo vidět, že oheň byl cíleně zapálen na Kennedyho pozemku a šířil se pomocí borovic, které byly na zahradě. Po cestě k domu si všimli lístečku se vzkazem „*Od roku tisíc osm set šedesát šest Ku Klux Klan žije a bude žít tak dlouho jako bude žít běloch. P.S. Jsi vyřízený. To je teprve začátek!*“.⁹⁷ Po vyhoření části pozemku byl vyzýván členy Klanu k opuštění země a přestěhování se do Francie. Kennedy se neodstěhoval, ale v rámci svých přednášek po Státech i v cizině velmi často cestoval na delší dobu. Pokračoval ve své tvorbě, kterou publikoval například časopis J. P. Sartera, a informoval veřejnost o demonstracích s M. L. Kingem. Byl zaměstnán v krizovém centru pro mládež, kde se starali o rovné pracovní příležitosti. Roku 2005 byl uveden do síně slávy na Floridě a získal řadu ocenění za svou tvorbu zaměřenou na občanská práva. Stetson Kennedy zemřel 27. srpna 2011 po několikadenní paliativní péči.⁹⁸

Hodně členů začalo odcházet po smrti lídra Edwardse v roce 1960, když jeho funkci převzal R. L. Davidson, který se svého vedoucího postu neuměl rádně umjout. Během neschopného vedení zůstali jen ti nejvíce přesvědčení, během šedesátých let bylo členství připsáno přibližně 40 000 lidem. Podle vyšetřování FBI ale číslo nadále klesalo, a tak je třetí fáze klanu označována za ukončenou v roce 1974 s 1500 členy. Konec třetí fáze Ku-klux-klanu ale neznamená definitivní konec činnosti organizace. Klan nebyl obnoven, ale jeho jednotlivé frakce fungují dodnes s odhadovaným počtem 6000 členů.⁹⁹

⁹⁷ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 268-271.

⁹⁸ KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist*

⁹⁹ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

4.1.4 Klan současnosti

Od konce třetí fáze nemůžeme hovořit o konci celé organizace. Nikdy sice nedosáhla takového počtu členů jako během hlavních třech fází, ale funguje dodnes. Významnými posilujícími okamžiky nového století bylo pro hned několik organizací, které nestaví černošské obyvatelstvo na stejnou váhu jako to bělošské, přistěhování většího množství migrantů, následný teroristický útok z 11. září na budovu WTC, hospodářská krize, zvolení a především znovuzvolení Baracka Obamy na post prezidenta a další. Hovoříme o institucích jako je například National Socialist Movement, Aryan Nations nebo Council of Conservative Citizens, jejichž patriarchou byl právě Ku-klux-klan.¹⁰⁰

Hlavním rozdílem u této současné vlny Klanu je otevřenost veřejnosti. Pro odhalení praktik riskoval ještě minulé století Stetson Kennedy svůj život, dnes už si může kdokoliv na internetu vyhledat různé stránky příslušníků Klanu, které jsou bez jakéhokoliv zaheslování, zašifrování či utajování, a může se tak stát členem i pomocí pár kliků na počítači. Tyto stránky jsou častým cílem hackerských skupin, mimo jiné i známé skupiny Anonymous, které se snaží weby smazat, uzavřít nebo i zveřejnit jeho autory. The Guardian informoval veřejnost o akci Anonymous, kdy skupina zveřejnila ze zabezpečených stránek Klanu zhruba 350 jmen členů, které následně zveřejnili na sociálních platformách. Případ si převzala FBI, která vedla výslechy s odhalenými členy.¹⁰¹ BBC informovalo o prohlášení hackerské skupiny, dala si za cíl odhalit minimálně 1000 členů. Seznam byl uveřejněn, ale zadaná jména na členské listině byla falešná.¹⁰² Zpravodajství iRozhlas uveřejnilo zprávu o odhalení 57 telefonních čísel a 23 e-mailových adres členů v listopadu 2015.¹⁰³ Strach z odhalení ale nadále přetrvává. Internet je místo, kde se člověk může vydávat za kohokoli, může si vytvořit personu, za kterou se vydává. Toto alter ego pomáhá k veřejnému šíření myšlenek a zároveň k zachování určité anonymity. I dnes se členové bojí o ztrátu zaměstnání.¹⁰⁴ Stejně jako

¹⁰⁰ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 24.

¹⁰¹ The Guardian. *Anonymous leaks identities of 350 alleged Ku Klux Klan members*. [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: <https://www.theguardian.com/technology/2015/nov/06/anonymous-ku-klux-klan-name-leak>

¹⁰² BBC News. *Anonymous posts Ku Klux Klan alleged sympathisers list*. 2015 [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/technology-34736941>

¹⁰³ iRozhlas. *Anonymous v USA zveřejňují identitu lidí napojených na Ku-Klux-Klan*. [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/anonymous-v-usa-zverejnuji-identitu-lidi-napojenych-na-ku-klux-klan-201511042002_sbartosova

¹⁰⁴ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 25.

internet je velkým tématem současnosti i televize, televizní spoty a marketing. Jako šíření myšlenek Klanu fungovala dětská show *The Andrew show*, která prezentovala ty „správné“ hodnoty dětem i dospělým. Tato show byla vysílána na veřejných televizních programech, například na Midland Community Television. Andrew Pendergraft, vnuk Thomase Robba, významného ředitele (ang. *National Director*) Klanu, který přejmenoval uskupení na *The Knights Party*, vyzývá k udržení čistoty ras. V době natáčení bylo Andrewovi okolo 10 let, samotná Show se začala vysílat až v jeho pozdějším věku. Vysvětloval v ní ostatním dětem s pomocí různých postav z pohádek a Disney filmů, jaké je přirozené prostředí pro lidi s jejich barvou pleti. Reakce na epizody vycházely v letech 2010-2013, v této době byly i dostupné na platformě YouTube, ačkoliv jednotlivé epizody byly tedy natočeny už o několik let dříve. Dnes již žádné video není přístupné, ačkoli se v článcích nefunkční odkazy stále vykytují. Stejně jako videa prošly i mnohé články a webové stránky silnou cenzurou a dnes se o jejich obsahu dozvídáme pouze zprostředkovaně z jiných zdrojů.¹⁰⁵

O dokumentaci současného stavu se zajímala především polská reportérka Katarzyna Surmiak-Domańska, která se rozhodla publikovat rozhovory s nejvýznamnějšími členy Klanu v knižní podobě. Kniha *Tady bydlí láska* mapuje působení Klanu převážně od roku 2013, kdy se autorka spojila e-mailem se samotným vůdcem Klanu v Arkansasu.¹⁰⁶ V rozhovoru pro Culture.pl vystihla hlavní myšlenku celého Klanu současnosti, a to větou: „*Klan pochopil, jak šířit nenávist prostřednictvím lásky*“ a přirovnala fungování organizace k viru, který se umí výborně adaptovat na situaci, umí se ve vhodnou chvíli skrývat a přitom potichu „rozmnožovat“, získávat si své další stoupence.¹⁰⁷

Thomas Robb, vůdce Klanu, který pořádá pravidelné celostátní sjezdy členů se svou rodinou, potvrdil Domaňské možnost zúčastnit se Sjezdu v roce 2013, ale kladl velký důraz na autentičnost výsledného textu. Akce pro členy pořádá se svou manželkou, dvěma dcerami Charity a Shelby a synem Andrewem, který není nikdo jiný

¹⁰⁵ THE FREE LIBRARY. *The Andrew Show With Andrew Pendergraft Attempts To Promote Racist KKK Messages To Children* [online] [cit. 14.11.2021] Dostupné z: <https://www.thefreelibrary.com/%27The+Andrew+Show%27+With+Andrew+Pendergraft+Attempts+To+Promote+Racist...-a0335732914>

¹⁰⁶ BUŠTA, P. *Surmiak-Domańska, Katarzyna – Ku-Klux-Klan: Tady bydlí láska*. Sdružení pro iLiteraturu, 2017. [cit. 02.07.2021]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39069/surmiak-domanska-katarzyna-ku-klux-klan-tady-bydli-laska>

¹⁰⁷ Tamtéž.

než hlavní postavou z *The Andrew Show*. Pozvánka přichází všem e-mailem od T. Robba spolu s instrukcemi na požadované chování v rámci křesťanských hodnot a dresscodem, který je preferován ve sportovně-formálním stylu.¹⁰⁸

Důvody pro setrvávání v Klanu i v současné době byly, dle slov respondentů, prosté. Jednalo se o obavy z možné vzpoury ve městech s početní převahou černochoů kvůli nerovnosti v platech, se kterou černoši nesouhlasí, otrokářské náplni práce a křivdám z minulosti. Město Harrison v New Jersey se tak stalo 100% bílým městem v Americe a je známo pro svou rasovou vyhraněnost. Harrison ovšem nebyl vždy bez černých Američanů. Během 19. – 20. století zde došlo k rozsáhlým nepokojům a velkému počtu vražd, což bylo důvodem odchodu mnoha černošských obyvatel. Bílí Američané žijí v obavách z možných napadení, ale osobní zkušenost s černochem neměl nikdo z mladých účastníků sjezdu.¹⁰⁹

Členové se v současnosti vyjadřují i k druhé světové válce a k událostem, za kterými stojí Adolf Hitler. Jakožto vyznavači čistoty bílé rasy tak stojí za názorem, že toto chování bylo ve svém důsledku správné, jen je nešťastně vyprávěno, protože filmy zabývající se tematikou koncentračních táborů záměrně manipulují s divákem, který se soustředí na dlouhé emoční záběry zubožených Židů, se kterými začnou soucítit, jelikož se do postavy člověk lépe vcítí, když vidí jeho emoce. Emoce dozorců a vůdců, kteří se snaží o očištění bílé rasy, nejsou nikde zdůrazněny, proto divák nemá prostor se s postavou více emočně sblížit. Toto vykreslení je dle členů Klanu manipulativní a staví diváka před hotový názor. Na schůzích či sjezdech se pak hlavními představiteli Klanu citují útržky řeči Rudolfa Hesse nebo Adolfa Hitlera.¹¹⁰ Oblek i zvyky Klanu zůstávají téměř stejné, zdůrazňují symboliku zapálených křížů, která má signalizovat rozsvícení světla v každém z členů, předávání niterního světla dál, nikoli pálení, *lighting, not burning*. Kompletní oblek je stále šitý na objednávku a nový člen za něj zaplatí 400 dolarů.¹¹¹

Thomas Robb si již v dětství za svého mentora vybral Kennetha Goffa, významného představitele nacionalismu ve 20. století v Americe. Jeho politické názory se během života velmi radikálně proměnily. 30. léta byla pro Goffa ve znamení

¹⁰⁸ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. Ku-klux-klan: tady bydlí láska, s. 33.

¹⁰⁹ Tamtéž, s. 44-49.

¹¹⁰ Tamtéž, s. 94-97.

¹¹¹ Tamtéž, s. 76-77.

komunismu, jakožto člena komunistické strany. Sám tvrdil, že se podílel na plánování revoluce v USA pomocí otrávené vody v potrubí rozvádějícím vodu. V době stíhání komunistů se za mlživých okolností, nedlouho před svým výslechem, otočil k antikomunistickým myšlenkám a hodnotám. Následně se Goff stal kazatelem a svou aktivitu věnoval podpoře studené války. Goff v novém světonázoru napsal řadu knih a pořádal přednášky, například na Institutu vojáků kříže, kde právě studoval Thomas Robb. Dle dnes už smazaných záznamů z roku 2009 nebyl Robb vždy takovou ikonou pro celé uskupení KKK. Robb byl nevýraznou postavou malé frakce, kde ho ostatní brali spíše než jako člena Klanu jako fašistu, který opěvoval Adolfa Hitlera. Při zvednutí hlasu výše postavených se ukázalo jeho malé sebevědomí, ronil slzy, bál se, utíkal.¹¹² Druhou osobností, která měla vliv na formování Robba, byl David Duke. Duke chodil do školy v uniformě SS, pořádal různé demonstrace, například k výročí narození A. Hitlera, a měl v čele Klanu od roku 1975 proslovy založené na jednoduchém principu – nenávisť jde propagovat i láskou. Místo urážek a nemístných vtipů používal korektní výrazy a důraz kladl na sepětí bílého obyvatelstva a na rodinu, kterou každý z nich je. Tím se Klan dostal do oblíbenosti lidí, dokonce dostával velký prostor i v médiích a stal se až jakousi módní záležitostí. Nástupcem byl Thomas Robb, který si svůj vedoucí post zasloužil díky demonstraci na výročí narození M. L. Kinga v roce 1986.¹¹³

Ačkoli zní nová metoda Klanu, šíření myšlenek pomocí lásky a rodiny, jako milosrdná, opak je pravdou. Na webech obsahujících projevy a hodnoty Klanu Thomase Robba nenajdeme žádné pobídky k násilnému chování, i to je důvodem, proč je tato činnost velmi obtížné napadnout, psaný text si každý vykládá po svém. Z historického chování členů je násilí patrné, a proto i v současnosti není upozaděno. Andres Breivik, norský masový vrah, nese odpovědnost za úmrtí 77 lidí v roce 2011.¹¹⁴ Muž stojící za několika teroristickými útoky v norském městě Oslu 22. července, kde většina obětí byly děti z Norské strany práce, sociálně demokratické politické organizace. Breivik byl pravicový extremist, který již během svého dospívání vystupoval proti imigraci, zastával čistotu rasy a prošel výcvikovým táborem v Bělorusku. Sám sebe pak označoval za křesťana a neonacistu, přičemž své jednání označoval za “jednání ve

¹¹² SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 218.

¹¹³ Tamtéž, s. 98-101.

¹¹⁴ Tamtéž, s. 100

jménu templářských rytířů¹¹⁵, kteří působili hlavně v USA, Švédsku, Norsku, Srbsku a v České republice.¹¹⁶ V roce 2012 byl odsouzen k 21 letům vězení za explozi, která byla prohlášena za masovou vraždu s teroristickým úmyslem. Před samotným vražedným činem rozeslal Breivik *A European Declaration Of Independence*, dokument s počtem stran 1518. O celém procesu vyšlo i v České republice desítky článků, jelikož byl dokument odeslán i na 10 e-mailových adres, z celkového počtu 1003, které patřily českým zpravodajským serverům. V dokumentu kritizuje EU a jejich členské státy za podporu multikulturalismu. Články o tomto případu vycházely napříč světem. V České republice to byl například článek od iDnes.cz *Breivik poslal e-mail deseti Čechům. Brali jsme to jako spam*, který popisuje reakci českých adresátů onoho e-mailu. Adresáty Breivik nikdy nepotkal, ani se s nimi neznal, ale vyhlídl si je ve skupinách na Facebooku s imigranskou tematikou.¹¹⁷ Stejně médium informovalo i po útoku o rozhovoru s otcem pachatele, portálu telegraph.co.uk řekl „*Když vidím ta zvěrstva, jsem naprosto zhrozen. Všem, kteří kvůli tomu trpí, vyjadřuji upřímnou soustrast. ... Byl to obyčejný chlapec. Už se jako jeho otec necítím. Měl zastřelit sám sebe a nezabíjet tolik lidí.*“ (Jens Breivik, 2011) Breivikův otec i přátelé se shodli na tom, že v dospívání žádné extremistické chování nepozorovali a událost je velice šokovala.¹¹⁸ Ze zahraničních médií věnovaly pozornost norskému masovému vrahovi například Reuters¹¹⁹, BBC¹²⁰ nebo ABC News.¹²¹

Neonacistický aktivista, Billy Roper, založil a vedl nenávistnou skupinu *White Revolution* v letech 2002-2011. Roper rovněž vede organizaci ShieldWall Network,

¹¹⁵ Templar Knights of Ku Klux Klan – neonacisticky orientovaná část přívrženců KKK v Americe, převážně působící na Floridě a v Kentucky na konci 20. století

¹¹⁶ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR.*

¹¹⁷ iDnes.cz. *Breivik poslal e-mail deseti Čechům. Brali jsme to jako spam, říkají.* 2011 [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/breivik-poslal-e-mail-deseti-cechum-brali-jsme-to-jako-spam-rikaji.A110804_095106_zahranicni_stf

¹¹⁸ iDnes.cz. *Měl raději zabít sám sebe, řekl otec norského vraha.* 2011 [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/mel-radeji-zabit-sam-sebe-rekl-otec-norskeho-vraha.A110725_131859_zahranicni_aha

¹¹⁹ Reuters.com. *Killer Breivik wals to sprej ever more radiál Nazi ideology: Norway.* [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z:

<https://www.reuters.com/article/us-norway-breivik-idUSKBN14V1HQ>

¹²⁰ BBC.com. *Profile: Anders Behring Breivik.* 2012 [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-14259989>

¹²¹ ABC News. *Anders Breivik Sentenced in Norway Massacre.* 2012 [online] [cit. 8.12.2021] Dostupné z: <https://abcnews.go.com/Blotter/video/anders-breivik-sentenced-norway-massacre-17073338>

organizaci, která si dává za cíl vybudovat bílý etnostát.¹²² Roper byl pedagogem na druhém stupni ve městě Little Rock, kde vyučoval historii. Jeho vzpomínka na rok 1957, kdy bylo započato integrované školství černošských dětí, popisuje obavu a následnou šikanu bílých žáků. Na gymnázium přišlo 9 afroamerických dětí, které měly být začleněny do kolektivu a vyučovány spolu s bílými americkými dětmi. Celý rok byl pro Ropera noční můrou, kdy docházelo k mnoha případům šikany ze strany černých dětí. Například zamykání bílých dětí na záchodech, házení zapálených papírových kuliček po dívkách, ubližování a dokonce i házení kamení během tělocviku. Ve městě začal ze strany Klanu hon na integrované děti, až musela zasáhnout FBI.¹²³ Roper byl nakloněn muslimům s přesvědčením, že jediným problémem mezi muslimy a Amerikou je v tom, že Amerika podporuje Izrael. Útok 11. září na budovy WTC bere jako hrdinský čin, který měl za cíl zabít židovskou část lidí v budovách. Dle jeho slov se k tomu bohužel pojí mnoho zmařených árijských životů nežidovských Američanů, kteří zemřeli následkem útoku, anebo v následné Válce proti terorismu (2001-2018).¹²⁴ Roper vidí uskupení okolo Thomase Robba jako odlišnou frakci KKK. Robb chce dobro pro všechny občany, záleží mu na bezpečném žití, aby bílí lidé nemuseli žít ve strachu. Ostatní uskupení Klanu jsou dle něj jen „*parta ztroskotanců*“, kteří usilují jen o své uspokojení.¹²⁵

Klan a jeho existence není kvůli prvnímu dodatku ústavy USA ilegální, protože se odkazují na „obranu práv skupin propagující názory, se kterými vláda nesouhlasí“. První dodatek udává svobodu vyznání jakéhokoliv náboženství, svobodu slova a tisku, svobodu pokojného shromažďování či svobodu k podání žádosti o nápravu křivd. Činnost Klanu je dnes pečlivě sledována FBI a jednotlivé případy násilného chování jsou tvrdě trestány.¹²⁶

4.1.4.1 Násilné chování KKK vůči Afroameričanům

Podle údajů FBI spáchali v roce 2013 Afroameričané v USA 2 698 vražd. Bílí Američané 2 755. (Surmiak-Domańska, 177.) Procentuální rozdělení ale poukazuje na nerovnoměrné zastoupení. Černochoů je z celého počtu Američanů pouze 13 %. Ve

¹²² ENCYCLOPEDIA OF ARKANSAS. *White Revolution*. 2017 [online] [cit. 19.11.2021] Dostupné z: <https://encyclopediaofarkansas.net/entries/white-revolution-6893/>

¹²³ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 186.

¹²⁴ Tamtéž, s. 187.

¹²⁵ Tamtéž, s. 191.

¹²⁶ Tamtéž, s. 274.

městech s vysokou mírou kriminality ale bělošské obyvatelstvo přibližně na polovičním počtu všech obyvatel. Podle studií z kriminalistiky a sociologie se nedá mluvit o biologickém pudu k násilí a k neakceptování norem. Chování černochoů s kriminálním podtextem je způsobeno hlavně historickými faktory, situace v Americe pro ně nebyla příznivá, což bývá zakořeněno v jejich myšlení. Kriminální chování je tak jakousi formou satisfakce za předchozí zacházení.¹²⁷ Případů veřejného lynčování Afroameričanů je dle Institutu Tuskegee až 3 446, a to mezi lety 1882-1968. Tento počet je ale velmi malým zlomkem, jelikož dopátrat záznamy o neveřejném lynčování, či informace o případech, které nebyly ani zdokumentovány, je nemožné.¹²⁸

V roce 1899 byla zdokumentována poprava Sama Hose, která je označována za jednu z nehrůznějších rasově motivovaných poprav. Sam Hose byl černošský mladík z Georgie, který vyrůstal na rodinné farmě Jonesových, kde byla jeho matka otrokyní. Sam byl označován jako milý a přátelský, překvapivě inteligentní muž, který se naučil číst i psát. Po onemocnění jeho matky se ale musel postarat o nemocného bratra, ukončil své vzdělávání a dal přednost zaměstnání manuálního dělníka.¹²⁹ 12. dubna 1899 byl obviněn z vraždy. Sam Hose potřeboval navštívit nemocnou matku, požádal o uvolnění z práce, ale jeho zaměstnavatel vyhrožoval, že ho radši zabije, než aby mu dal pár dní volna, a namířil proti Samovi revolver. V tu chvíli se Sam držící sekyru napřáhl a zabil svého nadřízeného. Hose byl vinen a měl se podrobit soudnímu řízení. Po jeho útěku byly za dopadení afroamerického násilníka vypsány peněžní odměny, přidaly se povídačky o sexuálním útoku Sama na zaměstnavatelovu manželku a jejich dítě, a tak se Sam Hose stal lovnou zvěří veřejnosti, která ho vykreslovala jako monstrum hodné pranýře. Informace kolem vraždy se rychle množily, bez faktických důkazů. Lidé se odvolávali na jeho barvu kůže a byli přesvědčeni, že jen černocho je schopný takových činů. Zaměstnavatelova rodina obvinění dokonce marně popírala.¹³⁰ 23. dubna 1899 byl Hose zadržen a lynčující dav se postaral o to, aby bylo monstrum zneškodněno co nejhorším možným způsobem bez běžného soudního řízení. Jsou doloženy informace o odřezávání uší, prstů a genitálií. Hoseho obličej byl stažen z kůže a jeho tělo polito

¹²⁷ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 177.

¹²⁸ Tamtéž, s. 179.

¹²⁹ LITWACK, L. F. *Trouble in Mind: Black Southerners in the Age of Jim Crow*. Vintage Books, 1999. s. 280.

¹³⁰ Tamtéž, s. 283.

petrolejem. Po přivázání k hranici byl Hose upálen zaživa a celý proces trval přes 30 minut. Následně si dav z mrtvého těla odřezával kusy jako suvenýry.¹³¹

4.2 Náboženství a ideologie

Určit náboženské vyznání Klanu není jednoduché. Členové se hlásili k protestantismu, vyznávali tak jeden z hlavních směrů křesťanství, ale s velmi subjektivním výkladem. Katolíkům vytýkali vlastizrádství, protože hlava jejich vyznání stála mimo USA. Vystupovali především proti Židům, černochem a katolíkům, ačkoli důvodem nebylo striktně náboženské vyznání, ale byl v tom zapleten odpor k příchodům z východní a jižní Evropy, stejně jako otázka třídní, kdy jejich nenávist směřovala k dělnické třídě. Ke Klanu se tak přidávali hlavně baptisté a metodisté. Již od počátků otrokářství zasahuje do náboženství teorie o Chámově prokletí. Nebylo vhodné, aby křesťané vlastnili křesťany, proto začali Afroameričané přecházet na křesťanskou víru, aby nemohli být vlastněni. V tu chvíli bylo třeba zapojit teorii o Chámovi a jeho tvrdé práci na slunci, kvůli které mu zčernala kůže, a tím byl předurčen, stejně jako ostatní lidé s černou kůží, k tvrdé práci.¹³²

Ve 20. století se zapojil do jejich rétoriky silný antisemitismus a neonacismus. V této době přebírá náboženské postavení ve společnosti organizace Církev Ježíše Krista křesťana a jí podobné, kde je z Bible odebráno židovství. Pramátka Eva měla dva syny, ale každý má jiného otce. Jedním z otců je Adam, který je praotcem lidí, druhým otcem je Satan, který je praotcem všech nepřátel. Náboženské důvody agrese lze přiřadit spíše začátkům působení Klanu, ale nikdy to nebylo jeho hlavní podstatou, ve velké míře to byla spíše zástěrka pro jiná témata. Náboženství se pomalu zcela vytratilo z jednotlivých frakcí a v současnosti se organizace Klanu k žádnému náboženství nehlásí.¹³³

Z uchovaných oskenovaných dokumentů, které pochází převážně z druhé a třetí fáze Klanu, mají historikové autentické informace o Klanu a jeho celém fungování. V dokumentu o principech a idejích je znám velký důraz na víru v Ježíše Krista. Člověk, který není přesvědčen o správnosti a pravdivosti jeho učení, není hoden být

¹³¹ LITWACK, L. F. *Trouble in Mind: Black Southerners in the Age of Jim Crow*, s. 281.

¹³² CHARVÁT, J. In. "Ježíš byl rasista" věří křesťanští extrémisté z Ku Klux Klanu. Český rozhlas [online]. 2018 [cit. 10. 3. 2022]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/hergot-o-ku-klux-klanu-jezis-byl-rasista-veri-krestansti-extremiste-z-ku-klux-7622966>

¹³³ Tamtéž.

klansmanem. Církev a stát má zůstat navždy ve vztahu odděleném, avšak v souladu. Funkce církve je spirituální a spiritualita je trvalá, oproti státu, který je dočasný. Oficiální důvod pro nesnášenlivost tak bylo uváděno náboženství. Zákony by měly být spravedlivé, nepřipouštět lhaní a jejich neznalost by neměla být brána jako omluva pro protizákonné chování, korupce by měla být trestána a rozsudky soudů čisté. Členové bezmezně věří, že veškeré chování Klanu je legální a spravedlivé. Klan se nevymezuje proti černochoům, černochoy považují za přátele, pokud dodržují zákony. Víra v bělošskou nadvládu není přesnou definicí, Klan se odkazuje na dodržení linií, které Bůh stvořil, a ty by neměly být míchány.¹³⁴ V textu jsou znát jasné paradoxy. Černocho se dle chování Klanu nedal považovat za přítele, stejně jako spravedlnost a rovnost před zákonem nebyla v praxi využívána. H. W. Evans, říšský čaroděj od 20. do konce 30. let, až zesměšnil celý koncept rovnosti ve společnosti. Jediným přirozeným uspořádáním je dle jeho slov hierarchie, která nastoluje řád. Přijde mu minimálně pošetilé, aby se společnost řídila něčím, v co žádný Američan nevěří. Odkazoval se na syrový sociální darwinismus s vírou, že lidské rasy jsou vzájemně stejně odlišné, jako jsou jednotlivé zvířecí druhy.¹³⁵ Téma korupce je také velkou otázkou, jelikož realita byla zcela jiná. Členové Klanu s vyšším sociálním postavením zasahovali do chodu společnosti dle obrazu svého, ne dle rovnosti a spravedlnosti, jak můžeme vidět například ve zmíněné práci Kennedyho, v období třetího Klanu.¹³⁶

4.3 Symbolika

Symbolika samotného názvu byla zmíněna již v úvodu kapitoly, ačkoli vznik názvu byl spíše nahodilý než důmyslně promyšlený. Nejen onen název, ale i většina rituálů měla svůj základ v mytologii. Veškeré sněmy Klanu byly prováděny na louce se zapálenými kříži, které měly symbolizovat vnitřní světlo, rozsvícení naděje v lidech se stejným smýšlením.¹³⁷ V prolité krvi pak vidíme podobu *ichoru*, krve bohů, která je toxická a okamžitě zabíjí obyčejné lidi, kteří jí nejsou hodni. Božské bytosti tak mohly seslat ichor na lidi jako typ útoku a trestu.¹³⁸ Byl zaveden i kalendář, který sloužil pro

¹³⁴ KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist*.

¹³⁵ MACLEAN, N. *Pod maskou ušlechtilosti: Ku-klux-klan po první světové válce*. Praha: BB/art, 2007. s. 172.

¹³⁶ KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist*.

¹³⁷ SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*, s. 77.

¹³⁸ GREEKMYTHOLOGY.COM Editors. *Ichor*. 2015 [online]. [cit. 20.11.2021]. Dostupné z: <https://www.greekmythology.com/Myths/Elements/Ichor/ichor.html>

členy Klanu, s novým pojmenováním dnů, týdnů a měsíců, aby nikdo nezasvěcený nemohl rozluštit jejich plánované násilné akce a rituály.¹³⁹

Vlajka Klanu má trojúhelníkový tvar s vyobrazením černého draka, trojúhelník ale můžeme vidět také na úborové kukle, kterou nosili členové na akce pro svou anonymizaci. Dále se Klan vyobrazuje jako kapka rudé krve, „Blood Drop“, která má být symbolem prolité krve Ježíše, který se obětoval pro svou árijskou rasu, což zdůrazňoval druhý Klan převážně u propagování nenávisti vůči Židům. Ve třetí fázi existence se používalo i křížové kolo, „Crosswheel“, jako označení Klanu, které mělo symbolizovat křesťanský kříž spolu s kruhem, zároveň i pohyb a symbol světla a slunce pro Árijce. Velmi známý je hořící kříž, „Fire Cross“, který byl i použit jako oznámení znovu obnovení existence Klanu ve druhé fázi, kdy se mohutný dřevěný kříž zapálil v poli na kopci, aby ho bylo vidět i z dálky. Běžně se však tento symbol používal na označení místa, kde Klan vykonal svou práci. Jejich akce tak obsahovaly podpis, který byl nezaměnitelný.¹⁴⁰ Ohnivě kříže jsou skotského původu. Ve chvíli ohrožení jezdcí pomocí křížů svolávali muže na pomoc, ohlašovali jimi i shromáždění kvůli důležitým událostem, jako je svatba, smrt, nepokoje apod.¹⁴¹

Symbody v podobě čísel spojované s Klanem jsou například 311, které odkazuje na třikrát za sebou napsané jedenácté písmeno anglické abecedy, tedy na zkratku KKK. V případě šifry 33/4, 33/5, 33/6, kdy číslo 33 je po vydělení třemi, počtem K ve zkratce, jedenáct, což znovu odkazuje na jedenácté písmeno anglické abecedy, tedy K. Číslice za lomítkem odkazuje na danou éru, Klan po třetí fázi své existence už nikdy nenabral takový význam, proto se jeho další éry působení neoznačují jako další jednotlivé fáze v historickém dělení existence. Číslo 3 se ještě objevuje u pozdravu jednotlivých členů, nebo vyjádření sympatií, kdy na zdvižené ruce jsou natáhnuté právě 3 prsty, zbylé dva jsou drženy u dlaně.¹⁴²

V dokumentu *Leadership*, uchovaný oskenovaný dokument Klanu, se dozvídáme například o popisu róby jednotlivých funkcí. Když byli všichni oblečeni, dalo se jen stěží poznat, kdo je kdo. K tomu sloužilo barevné značení, které se dělilo navíc dle počtu pruhů – například říšský čaroděj měl modrou róbu s 5 pruhy. Ti v hlavních

¹³⁹ MAREŠ, M. Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR.

¹⁴⁰ Tamtéž.

¹⁴¹ KENNEDY, S. Sám proti Ku Klux Klanu, s. 56.

¹⁴² MAREŠ, M. Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR.

řídících funkcích měli modrou róbu s příslušným počtem pruhů, státní funkcionáři měli zelenou barvu a ti z provincií červenou, členové armády Klanu pak černou. Všichni členové bez určité funkce měli nejznámější formu róby, celá čistě bílá s výšivkami. Barevné označení nebylo zadáno na základě nějakých indicií, slouží k rozpoznávání funkcí jednotlivců na první pohled. Rozeznání členů je velmi důležité, jelikož jednotlivé ceremonie si žádají odlišný přístup k různým funkcionářům. Následně je v dokumentu popsána náplň práce jednotlivých funkcí, včetně jejich role při různých ceremoniích, jejich práva a povinnosti. Nechybí ani popis pohřbu člena, který detailně popisuje každý krok *pohřební ceremonie*. Klansmani se berou jako jedna velká společná rodina, proto je pohřeb velkou událostí. Členové mohou být pohřbeni s celou róbou, pokud si to rodina přeje. Účastníci jsou oblečeni v róbách a v naprosté tichosti v zástupu obchází nebožtíka pomalým krokem.¹⁴³

Nejdůležitější a ikonický dokument Klanu je *Kloran*. Je to příručka, která popisuje veškeré fungování, sněmy, ceremonie a chování, které je od členů vyžadováno. Je to shrnutí hlavních dokumentů do jedné příruční knížky, kterou by měl každý klansman mít u sebe. Na úplném začátku najdeme slovníček, u kterého není náhodou, že každé slovo začíná na písmeno „K“. Jsou zde vysvětleny názvy jednotlivých funkcí, označení jednotlivých frakcí a rozdělení Klanu, dále jsou zde popsána hesla a písně, kdy se používá které a při jakých příležitostech. Člen by tak měl být připraven na jakoukoliv událost a situaci, která ho během členství může potkat.¹⁴⁴

4.4 Terminologie

Zeměpisné rozdělení neviditelné říše je na jednotlivé státy, kraje a okresy. Nejmenší složky děleny dle velkých měst a okolí se nazývají *klantony*, daná skupina Klanu se nazývá *klavern*. Jejich schůze se nazývají *klonkavy*, zatímco schůze krajských Klanů *klonverse* a schůze celé říše *klonvokace*.¹⁴⁵ Posvátná kniha Klanu se tedy nazývá *Kloran*, obsah je přísně tajný a nesmí být v rukou žádného člověka, který není členem. Celou organizaci má v rukou *říšský čaroděj* ve fialové/modré kápi, jeho pomocníci jsou *geniové*, kteří tvoří tzv. *presidium*. Jednotlivé oblasti mají svého *velkého draka*, kterému pomáhá 10 *hyder*. Kraje mají na starost *velcí titáni*, kteří mají oporu ve 12 *furiích*.

¹⁴³ KENNEDY, S. Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist.

¹⁴⁴ Tamtéž.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 57.

Nejmenší jednotky Klanů dle velkých měst a okolí mají svého *vznešeného kyklopa* a dvanáct *běsů*. Dalšími funkcionáři pak jsou *klaliff* ve zlaté kápi – místopředseda, *klokard* v zelené kápi – vzdělavatel, *kludd* v modré kápi – kaplan, *kligrapp*, jednatel, *klabee* – pokladník, *kladd* v červené kápi – ceremoniář, *klarogo* – dveřník, *klokann* – člen pětičlenného výboru pro vyřetřování a *noční jestřáb* – střeží posvátnost nejmenších jednotek Klanu. Armáda Klanu, gang vrahů, se přezdíval v KKK terminologii jako Řád rytířů Velkého lesa, Klub kavalírů v černé kápi, Černá legie, Legie smrti apod. v závislosti na teritorium působnosti. Kavalír musí být k dispozici každý den, musí být schopný dostavit se na domluvený čas na domluvené místo včas a *Ohnivou výzvou*, akci za účelem násilí, může vynechat jen v případě těžké nemoci. Během akce se zapojovali všichni zúčastnění, bič koloval mezi muži a každý musel alespoň jednou udeřit, aby bylo méně pravděpodobné, že někdo někoho následně udá. Informace o *Výzvách* byly tajné nejen pro veřejnost, ale i pro ostatní členy, kteří nepatřili do armády. O to bylo nebezpečnější vynášet utajované detaily o akcích, jelikož skupina lidí, kteří je znali, byla velmi omezená.¹⁴⁶

4.5 KKK v České republice

Aktivita Klanu v USA byla inspirací lidem po celém světě, včetně České republiky, pro texty písní, ale i pro vznik různých militantních organizací. V roce 1990 byla podána žádost na ministerstvo vnitra o povolení organizace vystupující jako „Neviditelná říše rytířů KKK“, žádost však byla zamítnuta. Jednalo se přesněji o tři muže z území Moravy, kteří se písemně spojili se členy Klanu a zažádali o přijetí do jejich bratrství. Jejich přijetí do Klanu mělo symbolizovat vyzvednutí kápí a informačních materiálů, podle kterých následně došlo i na zapálení známých hořících křížů v blízkosti romských obydlí. Policie tuto událost vyšetřovala, muži se ale k aktivitě nepřiznali a snažili se vymluvit na mikulášské masky pro děti v okolí. V činnosti nadále nepokračovali.¹⁴⁷

V roce 1991 vznikla v březnu neregistrovaná organizace, která nesla název „Bedford“. Její aktivita byla zahájena v Praze, a následně i v blízkém okolí, sesterská organizace „Forrest“ pak vznikla v Berouně. Oba názvy byly inspirovány jmény nejvýraznějších členů Klanu v první fázi. V časopisech publikovaných členy těchto

¹⁴⁶ KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*, s. 90-94.

¹⁴⁷ MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*.

dvou organizací byla převážně tematika národního ohrožení ze stran židovských občanů. Tehdejší anarchistické časopisy uvádějí spojitost mezi členy KKK a členy organizace Vlastenecká liga, ti osobně ale tuto informaci vyvracejí. Rozhovor s předsedou Vlastenecké ligy z roku 1994 nakonec potvrdil, že dřívější název byl skutečně „Bedford“, kde docházelo ke sdružování českých fašistů, později ale došlo ke změně směru a cílů organizace.¹⁴⁸

¹⁴⁸ MAREŠ, M. Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR.

Závěr

V první části práce se text zabýval vývojem rasových teorií a vznikem rasismu jako specifické ideologie, vedoucí k diskriminaci mnoha „rasově“ definovaných skupin.

Diskriminace černochů byla podpořena zrodem několika nenávistných organizací, které jsou klasifikovány jako extremistické. Aktivity extremistické militantní organizace Ku-Klux-Klan vycházely z nenávisti vůči společenským menšinám, jejichž výčet se v průběhu let mírně proměňoval. Téma Ku-Klux-Klan je podrobně zpracováno ve čtvrté kapitole, kde práce obsahuje detailní popis fungování celé organizace v jednotlivých fázích s ohledem na společensko-kulturní situaci, ale i na politické, ekonomické a náboženské vlivy.

Ukončení jedné fáze a počátek fáze následující má vždy společenskou příčinu, která je rozebrána spolu s dobovými či právními okolnostmi. Práce obsahuje svědectví lidí, kteří sledovali aktivitu Klanu zblízka, a podávají detailní informace o fungování a uspořádání organizace. Do práce jsou zahrnuty i oficiální uchované dokumenty, které byly zveřejněny pro osvětu praktik Klanu.

Práce čtenáři představuje i současnou situaci organizace. Aktivita sice není tak výrazná jako v jiných vývojových fázích, ale svůj vliv ve společnosti si organizace ponechává i dnes. Ku-Klux-Klan byl inspirací pro zrod mnoha jiných extremistických organizací, ačkoliv jejich praktiky nejsou tak tajné, jako bylo zvykem u Klanu. Tyto organizace ke své činnosti často využívají veřejně přístupné virtuální platformy či sociální sítě.

Seznam literatury

BLINKOVÁ, J. *Rasismus v minulosti a současnosti* [online]. Olomouc, 2011 [cit. 2021-02-27]. Dostupné z: https://theses.cz/id/hlsyjk/DP_Blinkova.pdf. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Mgr. David Hampl, Ph.D.

BUDIL, I. *Úsvit rasismu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2013. 978-80-7387-630-2

BUCHANAN, S E. "Three Governors Controversy." *New Georgia Encyclopedia*, 2018. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <https://www.georgiaencyclopedia.org/articles/government-politics/three-governors-controversy>

BUŠTA, P. *Surmiak-Domańska, Katarzyna – Ku-Klux-Klan: Tady bydlí láska*. Sdružení pro iLiteraturu, 2017. [cit. 02.07.2021]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39069/surmiak-domanska-katarzyna-ku-klux-klan-tady-bydli-laska>

CRIST, Charlie. *Results of Harry T. Moore Murder Investigation*. 2006. [online] [cit. 11.11.2021]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20070106234735/http://myfloridalegal.com/newsrel.nsf/newsreleases/C4F9E89A26C88DEB852571CC00694A6E>

CULTURE.PL. *Katarzyna Sumriak-Domańska – Ku-Klux-Klan: Tady bydlí láska*. Instytut Adama Mickiewicza, 2015. [cit. 02.07.2021]. Dostupné z: <https://culture.pl/pl/dzielo/katarzyna-surmiak-domanska-ku-klux-klan-tu-mieszka-milosc#>

FREDRICKSON, G. *Rasismus*. 1. vyd. Praha: BB/art, 2003. 80-7341-124-5.

GOULD, S. *Jak neměřit člověka*. 1. vyd. Praha: NLN, s. r. o., 1998. 80-7106-168-9.

GREEKMYTHOLOGY.COM Editors. *Ichor*. 2015 [online]. [cit. 20.11.2021].
Dostupné z: <https://www.greekmythology.com/Myths/Elements/Ichor/ichor.html>

HISTORY.COM, Editors. *Jim Crow Laws*. A&E Television Networks. [online]. [cit. 11.11.2021]. Dostupné z: https://www.history.com/topics/early-20th-century-us/jim-crow-laws#section_2

HUGHES, M.; MANN, Ch. *Hitlerovo Německo: život v období Třetí říše*. Praha: Nakladatelství Columbus, 2002. 80-7249-123-7.

CHALMERS D. M. *Hooded Americanism: The History of the Ku Klux Klan*. New York, 1981. 0822307723.

JÄCKEL, E. *Hitlerův světový názor: projekt jedné vlády*. Praha: Nakladatelství Paseka, 1999. 80-7185-254-6.

KENNEDY, S. *Sám proti Ku Klux Klanu*. Praha: Melantrich, 1955.

KENNEDY, S. *Stetson Kennedy | Author | Activist | Folklorist* [online]. Copyright © The Stetson Kennedy Trust [cit. 1.12.2021]. Dostupné z: <http://www.stetsonkennedy.com/articles/klandocs/02principle.pdf>

KING, M. L. *I have a dream*. [online]. Washington, D.C., 1963. [cit. 3.3.2021]
Dostupné z: <https://kinginstitute.stanford.edu/king-papers/documents/i-have-dream-address-delivered-march-washington-jobs-and-freedom>

KRIEGERBECKOVÁ, J. *Human Betterment - pokus o biologické zdokonalení lidské rasy*. In *Biologická a sociální dimenze člověka*. Ústí nad Labem: Dryada, 2006.

LESTER, C. J. *Ku Klux Klan: Its Origin, Growth and Disbandment*. New York, 1905. 0403006538.

LITWACK, L. F. *Trouble in Mind: Black Southerners in the Age of Jim Crow*. Vintage Books, 1999. 0375702636.

MACLEAN, N. *Pod maskou ušlechtilosti: Ku-klux-klan po první světové válce*. Praha: BB/art, 2007. 80-7381-105-7.

MAREŠ, M. *Ku Klux Klan a pravicový extremismus V ČR*. In: *Středoevropské politické studie*, 3(3)[online]. [cit. 24.5.2021]. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/3867/5409>

MARTIN, R. *AmeriKKKa. Der Ku Klux Klan und die Ultrarechte in den USA*. Hamburg: Rotbuch Verlag, 1996. 9783880224919.

MVCR.CZ: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 5.3.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

NEWTON, M., NEWTON J. A. *The Ku Klux Klan: an encyclopedia*. New York: Garland Pub., 1991. Garland reference library of social science, v. 499. ISBN 0824020383.

NOVICK, M. *Who was Harry T. Moore?* Cox Interactive Media, 1999. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <http://www.hartford-hwp.com/archives/45a/454.html>

PARKE, R H. *Miami Blasts Laid To Housing Tension*. In: *The New York Times*, 1923.

PERLMUTTER, P. *Legacy of hate: a short history of ethnic, religious, and racial prejudice in America*. Armonk, N.Y.: M.E. Sharpe, 1999. 9780765604064.

PRÁŠILOVÁ, I. *Diskuse o instituci otroctví ve starověkém Řecku*[online]. Hradec Králové, 2015 [cit. 2021-03-18]. s. 48. Dostupné z: <https://theses.cz/id/0ru3aj/STAG68673.pdf> Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D.

Rasismus. In: *Sociologická encyklopedie*. [online]. 2017 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Rasismus>

SAX, B. *Zvířata ve Třetí říši*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2003. 978-80-86569-49-9.

SURMIAK-DOMAŇSKA, K. *Ku-klux-klan: tady bydlí láska*. Přeložila HORÁKOVÁ J. Žilina: Absynt, 2017. 978-80-89876-49-5.

THE FREE LIBRARY. *The Andrew Show With Andrew Pendergraft Attempts To Promote Racist KKK Messages To Children* [online] [cit. 14.11.2021] Dostupné z: <https://www.thefreelibrary.com/%27The+Andrew+Show%27+With+Andrew+Pendergraft+Attempts+To+Promote+Racist...-a0335732914>

VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. 9788073804275.